

De Wildenborcher

September 2016

Beste Buurtgenoten,

In deze Wildenborcher van september 2016 staan drie adreswijzigingen.

Bij het huis 'Boshof' verandert alleen de uitrit, deze gaat niet meer over het lange pad naar de Wildenborchseweg, maar naar de Kapelweg.

Jan Lindenschot (Nijlandweg) verhuisde naar het dorp Vorden, hij heeft meer dan 80 jaar hier gewoond. Zijn uitspraak: *"Eens een Wildenborcher, altijd een Wildenborcher"* zal ongetwijfeld ook gelden voor Harry en Frieda te Lindert (Vordenseweg, Barchem), die naar het dorp Barchem zijn vertrokken (hun terugblik komt in het decembernummer). Het ga jullie goed!

Wonen in de Wildenborchse buurt ...de één vertrekt, de ander komt.

Jochanan en Kathy (Polsteeg) schrijven als nieuwkomers: *"Het is precies wat we wilden: ruimte, natuur en een fijne buurt"*. Voor jullie: Welkom hier!

Anne (Wientjesvoortseweg), is al een beetje ingeburgerd door deelname aan de Wildenborchse Vrouwen Club, zij geeft aan: *wij bunt ommundig blie'j hier*.

Een tip voor inburgeraars: zoek al deze genoemde adressen eens op en fiets er langs om zelf te ontdekken hoe uitgestrekt de Wildenborchse buurt is.

In een 'In Memoriam' herdenken we mevr. Jo Bannink en mevr. Stien Brinkerhof.

Een overzicht van de verdere inhoud:

Het Oranjefeest:

- De oergezellige aftrap op vrijdagavond in de Kapel door Marianne
- Het zaterdagmiddagverslag door Reint Mennink
- Foto's van de activiteiten voor jong en oud op het Oranjefeest
- Schutterskoning 2016 is Bennie Wentink, we bezochten hem aan de Stuwelijk

'De dames van de Kapel' (deel 3): Jacintha sprak met Jannie Reintjes en Gerda Bijenhof.

Lucie was op de Wildenborch tijdens de 'Open Tuindag' in mei en bij het 'Tuinconcert' in juli.

Erik Klein Brinke's 'Waterdruppelfotografie' was te zien in Ruurlo. Marianne ging kijken.

Floris Brassers' beeldhouwkunst-atelier is aan de Reeoordweg. Jacintha sprak met hem.

Gerda Rossel schrijft over de bewonersgeschiedenis 'Het Schependom' (Vordenseweg, Lochem).

'Altijd wat te brommen', zo heet het verhaal over het weer wat Landrot voor ons schreef.

'Postvak In' werd ingestuurd door Joost van Ditshuizen.

De 'Kinderpagina', deze keer kleuren-uitknippen-plakken, werd weer gemaakt door Anja.

Lucie wandelde een dagdeel mee met de herder van schaapskudde het Nijboer.

Dinie Staring stuurde het 'Recept'

De WVC staat voor het grootste deel op de groepsfoto, bij de afsluiting van het seizoen.

Jennine schrijft over de Staringavond waarin Bertus Wiltink voor het 50ste jaar gids was.

Ben Godtschalk schrijft over de Kanselkleden van de Kapel: *"We organiseren in de Dorpskerk in het kader van Open Monumentendag op 11 september a.s. een expositie van Kanselkleden.*

Vele kerken uit de omgeving doen hier aan mee. Een aantal mooie komen uit ons aller Kapel".

Elke tweede zondag van de maand is er een kerkdienst in de Kapel.

Aad van de Kamer wijst op het belang van de aanleg van glasvezel. *"Voor de volgende bewoner is naderhand aansluiten een kostbare zaak, en dat zal zeker meespelen in de verkoop of verhuur van de woning"* en: *"Er zal voldoende belangstelling moeten zijn; als 50% van de adressen niet wordt gehaald, gaat het niet door"*. Dus: reageer op de post hierover.

Bedankt voor ieders bijdrage!

Veel leesplezier toegewenst, namens de redactie, Joke Wiltink.

De Wildenborchse Kapel

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 oktober 2016

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Hebt u al gedacht aan uw vrijwillige bijdrage voor De Wildenborcher?

Iban: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Adreswijzigingen

Harry en Frieda te Lindert - Braakhekke

van: Vordenseweg 15, Barchem

naar: Scholtenhof 3, 7244 AX Barchem

Het nieuwe adres van Jan Lindenschot staat op bladzijde 27

Niet verhuisd en toch een ander adres:

Joop en Jannie Amelink

'De Boshof'

Kapelweg 6A, 7251 KM Vorden

Tel: (0575) 55 95 57

In Memoriam:

Jo Bannink – Klein Bramel (1925 – 2016)

Na een leven vol liefde en zorgzaamheid is, in haar eigen vertrouwde omgeving, rustig ingeslapen onze lieve moeder, grootmoeder en omi Jo Bannink - Klein Bramel.

Deze woorden lezen we op de rouwkaart van 29 mei 2016.

Jo stierf op de leeftijd van 90 jaar, een klein jaar na het overlijden van haar man Johan.

De laatste maanden moest ze vanwege hartproblemen een paar keer opgenomen worden in het ziekenhuis. Thuis kwam er, naast de hulp van haar kinderen Bertus en Reina, ook veel keren per dag thuiszorg. Op deze wijze kon ze in eigen huis blijven wonen.

Jo werd op 13 september 1925 geboren op boerderij Klein Bramel (nu Nijlandweg 6). Ze ging naar de Prinses Julianaschool in de Wildenborch en vervolgens naar de huishoudschool in Vorden.

Aan de overzijde van de weg op boerderij "t Haneveld" woonde Johan Bannink, haar toekomstige echtgenoot. Hun huwelijk was op 24 juni 1949 met de trouwtekst uit de Bijbel: Psalm 37 vers 5: *Wentel uw weg op de Here, vertrouw op Hem, want Hij zal het maken.*

Voor het wonen hoefde ze alleen maar de weg over te steken naar adres N18 Barchem, wat later veranderde in Wildenborgseweg 4. Jo en Johan kregen samen vier kinderen. Er kwamen drie kleinkinderen en 2 achterkleinkinderen.

Het liefst was Jo thuis om te zorgen voor het gezin en om als boerin mee te helpen in het achterhuis. Ook voor de kinderen van haar enige zuster was ze een lieve, betrokken tante.

Haken was haar hobby, met veel geduld maakte ze talloze kleedjes en spreien met moeilijke patronen. Over de bankleuning in de kamer ligt nog heel wat van haar werk.

In de Wildenborch ging ze naar de vrouwenvereniging; samen met haar zus Dika naar de toneeluitvoeringen in de Kapel en ook naar het Wildenborchs feest zolang ze dat kon.

In Barchem was ze, samen met de buurvrouw, lid van de kegelclub.

In het laatste jaar van haar leven kon Jo lichamenlijk niet veel meer, maar wel met handen en hoofd: Ze las ze de krant van a tot z, was bezig met een haakwerkje en luisterde naar de kerkdiensten van de Barchkerk via internet.

Met haar achterkleinkinderen in Luxemburg kon ze skype als zoon Bertus haar hielp, dit gebeurde zelfs nog op de laatste dag van haar leven.

We wensen de hele familie sterkte toe!

In Memoriam:

Stien Brinkerhof - Pardijs (1936 – 2016)

*Een deur die altijd open stond,
een hand die zwaaide als we gingen.
Nog zoveel te doen,
nog zoveel te geven,
nog niet klaar met dit leven.*

Met deze woorden denken Joop met dochters Ageeth en José en hun gezinnen terug aan hun dierbare vrouw, moeder en oma Stien. Ze schreven het als aanhef op de rouwbrief.

Stien werd begin van dit jaar opnieuw ziek nadat de voorgaande ziekte door intensieve behandeling overwonnen leek te zijn. Ze stierf op 28 juli thuis.

'Het Hagenhuus' (Nijlandweg) is de plek in de Wildenborch die ons het meest herinnert aan Stien. Ze werd geboren op 'Het Hasselo' (De Boekhorst) op 29 februari 1936.

Ze was enig kind en had een fijne jeugd.

Op 24 november 1965 trouwde ze met Joop Brinkerhof, hij is op 'Het Hagenhuus' geboren en hier gingen ze als echtpaar wonen.

Stien vond echt haar plek in de Wildenborchse buurt, op de boerderij en vooral in de tuin, daar kon ze haar hart ophalen want tuinieren was één van haar hobby's. De andere waren schilderen en naaien. Kleding maken voor hun beide dochters en later voor de vier kleinkinderen dat deed ze heel graag en alles zag er prachtig uit.

Naast al die liefhebberijen stond ze ook voor iedereen klaar. Stien was heel gastvrij.

Altijd bezig: In totaal bakte ze wel zo'n 1700 koeken om uit te delen aan de deelnemers van José's bloemschikcursussen, die werden in 'Het Hagenhuus' op de deel gegeven.

De goed onderhouden tuin kreeg ooit de kwalificatie 'mooiste tuin van de Achterhoek'. De lathyrus was Stiens lievelingsbloem, het eerste boeket kreeg Ageeth voor haar verjaardag.

Met echtgenoot Joop liep ze het Pieterpad, in totaal zo'n 470 km.

Trouw in vriendschappen, zo denken velen terug aan Stien. De vrienden die in de caravan op hun erf hun vakantie vierden en gezelligheid boden, 38 jaar lang. En de drie echtparen in de Wildenborch met wie zij en Joop een heel aantal keren samen op vakantie naar het buitenland gingen om daar met elkaar van de mooiste plekken te genieten.

Toen de WVC (Wildenborchse Vrouwenclub) in de Kapel 10 jaar geleden werd opgericht mochten we als kennismaking allemaal onze leeftijd noemen. Stien noemde fier recht op haar leeftijd, wij waren verbaasd dat ze de oudste van ons allen was, ze glimlachte er om.

Ook na de verhuizing naar Barchem, in 2014, bleef ze lid van de WVC.

Stien is maar 20 keer jarig geweest op haar echte verjaardag datum (die was op schrikkelidag), ze is 80 jaar geworden.

Allen veel sterkte toegewenst bij het verlies van jullie geliefde vrouw, moeder, oma, Stien.

Het belang van glasvezel, ook in de Wildenborch

Het duurt nog wel even voor wij in de Wildenborch aan de beurt zijn voor de aanleg van glasvezel, maar het is goed om met z'n allen enthousiast te zijn. Want: "Het zal mijn tijd wel uitdienen" is niet slim. Als het moment komt van verhuizen naar de kern van het dorp of stad, dan is het belangrijk dat de aansluiting op het glasvezelnet aanwezig is. Voor de volgende bewoner is naderhand aansluiten een kostbare zaak, en dat zal meespelen in de verkoop of verhuur van de woning. Er moet wel voldoende belangstelling zijn; vijftig procent van de adressen moet voor zijn, anders gaat het niet door. De Wildenborch zit met de telefoonaansluitingen moeilijk in elkaar. De meerderheid woont in Vorden (gemeente Bronckhorst) en heeft het netnummer van Vorden. Maar de rand van Lochem tegen de Wildenborch heeft ook het netnummer van Vorden evenals de rand van Barchem langs de Wildenborch. Hoe het gebied wordt ingedeeld, per netnummer of per gemeente is pas aan de orde als we per brief worden geïnformeerd en worden uitgenodigd voor een hooravond.

Onderstaande tekst is overgenomen van de website: <http://www.glasvezelbuitenaf.nl>

Aad van de Kamer

Er zijn veel manieren waarop particulieren en bedrijven voordeel kunnen hebben van een snelle, betrouwbare glasvezelaansluiting. Wij zetten hier een aantal voorbeelden op een rij per doelgroep.

Gezin

De bediening van apparaten in huis, zoals de thermostaat, verlichting en gordijnen, kan allemaal via internet. Terwijl u op de bank zit of op afstand. Maar denk ook aan veiligheidsmonitoring, wat door glasvezel een stuk eenvoudiger wordt. Valdetectie, brandmelders en veiligheidscontrole om het huis via een camera is eenvoudig te bedienen en monitoren. Natuurlijk blijft surfen op internet een favoriete bezigheid. Informatie opzoeken, vakanties boeken, mail bekijken, videobellen, gamen: het kan allemaal snel, veilig en betrouwbaar.

Jongeren

Huiswerk maken is tegenwoordig bijna ondenkbaar zonder internet. Naast informatie opzoeken is ook contact met anderen, via chat of social media, heel normaal. En welke jongere houdt er nu niet van gamen? Zelfs bijles of huiswerkbegeleiding kan tegenwoordig online. En u als ouders ontvangt de nieuwsbrief van school natuurlijk ook digitaal.

Ondernemende ouderen

Ouderen kunnen langer thuis blijven wonen met zorg op afstand. Zorg en thuiszorg werkt ook steeds meer digitaal. Dit bevordert de veiligheid, het sociaal contact en de zelfredzaamheid van zorgbehoevenden. Ook voor de zorgaanbieder is dit een verbetering. Denk bijvoorbeeld aan:

- Toegang tot relevante cliëntinformatie en zorgprotocollen
- Mobiel cameratoezicht
- Slimme agenda
- Instructies doorgeven
- Geen storing op TV bij slecht weer

Agrariërs

Het spreekt voor zich waarom agrariërs behoefte hebben aan een snelle, veilige en betrouwbare internetverbinding via glasvezel. Zij gebruiken internet onder andere voor:

Digitaal aanleveren informatie voor de overheid
Het aansturen en monitoren van melkrobots, mestschuifrobots en voerrobots
Managementprogramma's en robots updaten via internet
Contact met afnemers
Grondstoffen en voer inkopen
Digitaal contact met de school van de kinderen en de huisarts

Bedrijven

Bijna ieder bedrijf heeft een website en de meeste zijn ook actief op social media. Deze moeten allemaal online beheerd worden. Mailen en bellen zijn nog steeds de ideale manier om klantcontacten te onderhouden. Maar u doet nog veel meer via internet. Informatie versturen, uw btw-aangifte en andere financiële zaken, bestellingen plaatsen en misschien wel uw webshop beheren. Met supersnel en betrouwbaar glasvezel kunt u vertrouwen op de hoogste kwaliteit.

Open Tuindagen in de Wildenborch

Zaterdag en zondag 21 en 22 mei waren er voor de 10e keer Open Tuindagen op de Wildenborch. De weersvoorspelling was enigszins dreigend maar zaterdag was een prachtige dag. Zondag heeft het even hevig geregend rond een uur of 4, dus aan het eind van de dag. Het jammer is wel dat bezoekers zich laten weerhouden door de weersvoorspelling.

Er zijn zo'n 1040 betalende bezoekers geweest; al met al iets minder dan vorige jaren. Daarnaast nog een aantal kinderen tot 12 jaar, die gratis naar binnen mogen. Deze laatste groep heeft volgens veel ouders de door Jennine geschreven kabouterroute weer enthousiast gevolgd waarna ze limonade krijgen en iets lekkers.

Ik was er zaterdag en het was een zeer gezellig geroezemoes voor het kasteel. Daar staan inmiddels 28 marktdeelnemers, waaronder een paar nieuwe gezichten. Een

kraam vol heerlijke aardbeien, te koop per doos of in een beker met slagroom!

Ook een Wildenborchs echtpaar nam dit jaar voor het eerst deel aan de markt: Ineke en Johan Braakman. Zij stonden met een diepvries vol (h)eerlijk biologisch varkensvlees. 'k Heb zelf even de verse worst mogen proeven: heerlijk! Oude bekenden waren er natuurlijk ook: o.a. Wijngoed Kranenburg, Frida Pelgrum (goed gemutst), Gerda Kamperman (De Elzentuin), Aad en Mien van de Kamer met hun vaste planten (zij zijn al 10 jaar van de partij!!) en nog veel meer.

Het is heel gezellig om bij iedereen even langs te gaan en een praatje te maken, waar ook alle tijd voor is. De markt is niet te groot en ik heb begrepen dat ze ook niet veel groter willen worden. Zo is het gezellig en gemoedelijk en dat is de bedoeling. Leuk om te merken dat veel buurtgenoten even een bezoekje brachten aan de tuin en markt. Zoals Alma het verwoordde: "Al met al vond ik het een zeer gemoedelijke sfeer en heb genoten van het weekend. Ik vind het zelf vooral

leuk als er mensen al helemaal gelukkig met een zakje Wildenborchse planten of honing naar huis gaan". "Willen we groter worden? Nou dat denk ik niet, de relaxte sfeer moet behouden blijven. Misschien iets meer sier-, beleef-, groen, bloemen, moestuin gerelateerd?"

Na de markt ben ik de tuin ingelopen die er weer prachtig bij lag. De beelden zijn mooi opgeknapt en zijn licht zandkleurig. Voor enkele beelden zijn houten kasten gemaakt die er in de winter omheen geplaatst kunnen worden zodat ze langer behouden blijven. De pauwen lieten zich horen en zien en ik vind het iedere keer weer een genot om door de tuin te dwalen. De berceau en de cedertuin met Apollo en

Daphne, waar altijd een verstilde sfeer is ondanks de verwoede pogingen van Apollo om Daphne voor zich te winnen. Het bootje 'Liesje' dat in de vijver ligt, en al die bomen die geplant zijn bij een bijzondere gebeurtenis. De Zwarte Tupeloboom bij de geboorte van kleinzoon Lucas. De Reuzenkornoelje bij de geboorte van Emilie, de oudste dochter. De Schijn- of Boom-Camelia bij de geboorte van kleindochter Florine. En de Sassafras Albidium, die in 2006 is geplant ter nagedachtenis aan D.M.W. Staring die van 1971 tot 2005 op de Wildenborch woonde; hij is voor al de oudere Wildenborchers bekend als Damiaan en echtgenote Lies (van het bootje). Op het voorterrein staan natuurlijk ook nog de zakdoekjesboom en de moerascypres en er is ook een Trompetboom.

Als laatste liep ik langs de groentetuin waar op witte aardewerken borden de namen staan van de groente, heel grappig vond ik dat.

Chapeau voor al het werk iedere keer weer!

Lucie Bartel
fotografie: Johan Braakman

De hobby van Erik Klein Brinke: 'Waterdruppelfotografie'

Uw verslaggever verliet het Wildenborchse om kennis te maken met Erik Klein Brinke bij galerie Less = More in Ruurlo. Erik woont zelf in Lochem, maar is van kinds af aan een echte Wildenborcher, als zoon van de helaas enkele jaren geleden, kort na elkaar overleden Herman en Jurrie Klein Brinke.

Erik verricht op dit moment allerlei buitenwerkzaamheden in de tuinen van het kasteel, omdat hij even tot rust moet komen, na een baan als programmeur, waarbij er elke dag wel een deadline gehaald moest worden.

Erik heeft als hobby het high speed fotograferen van waterdruppels, op het moment dat die druppel op een wateroppervlak valt! Dat verzin je niet zo gauw, maar er gaat een wereld voor je open, als je de schitterende foto's bekijkt (tot 4 september 2016 tentoongesteld in galerie Less = More in Ruurlo.) De galerie stelt verder heel veel glaswerk ten toon van de periode tussen de 2 wereldoorlogen en het is verrassend om te zien hoe de grote foto's van Erik combineren met het gekleurde glas in de vitrines. Erik vertelt:

Ik werd op het idee gebracht om botsende waterdruppels te fotograferen, toen ik op internet een foto zag van Markus Reugels. Dat idee liet me niet meer los en ik ging in een hoek van mijn woonkamer aan de slag met het bouwen van een stellage en een heel ondiepe waterbak van 100 bij 40 cm, met al dan niet gekleurd,

verdikt water. De camera aan de korte kant van de bak op statief ernaast, omdat je dan de rand van de waterbak niet ziet op de foto. Daarna kwam het grote experimenteren, hoe je de juiste druppelgrootte krijgt en de juiste verdikkingsgraad van het water, zodat het effect van de botsing met het wateroppervlak maximaal is.

Jullie moeten weten dat als er een druppel op een wateroppervlakte valt, er eerst een kolommetje water omhoog schiet, voordat de druppel in de lucht uit elkaar spat. Het moment van uit elkaar spatten van de druppel boven het wateroppervlakte is het moment dat ik wil vangen: dat is mijn fascinatie! Dat is zo mooi en als de foto op precies dat moment is genomen, dan krijg ik een enorme kick!

Ik experimenteer met kleuren, met het na elkaar laten vallen van meerdere druppels, zodat de ene druppel uit elkaar gespat is, maar de andere daar nog als bolletje tussendoor valt.

Om een idee te geven: het kan soms wel een hele dag duren, voordat ik de ultieme foto heb genomen, die ik in mijn gedachten had, toen ik die dag begon. Als dat gelukt is ben ik helemaal in de wolken.

Nieuwe ideeën komen op de ontspannen momenten in me op, en dan ga ik aan het experimenteren. Laatst had ik het idee om van onder het wateroppervlak een druppel in

omgekeerde richting te lanceren.....alleen de druk had ik een beetje te hoog ingesteld. Resultaat: een plafond onder de blauwe spetters.....

De expositie in Ruurlo loopt net af rond het moment van verschijnen van de Wildenborcher, "Jullie kunnen natuurlijk altijd naar mijn website gaan om de foto's te bekijken www.erikkleinbrinke.nl", aldus Erik in zijn bevlogen betoog over zijn grote hobby.

Nu hij overdag heel veel in de tuinen van het kasteel rondstruint, komen alweer nieuwe ideeën bij hem op, bijvoorbeeld het fotograferen van een gevleugeld zaadje van een esdoorn, als het om zijn eigen as tollend, naar beneden valt.

Marianne Been

Wissellijst

Als afsluiting van het seizoen hebben de dames van de WVC een stadswandeling door Zutphen gemaakt. Het was erg gezellig en er is veel gelachen.

Wonen in de Wildenborchse buurt

Waaaaar??? Alsof ik ze vertel dat ik in Tzatzikistan woon, zo ongelooflijk kijken de mensen me aan als ik zeg dat ik in de Achterhoek woon. Het heeft er natuurlijk mee te maken dat ik in Hoofddorp werk en dat de mensen weten dat ik hiervoor in Amsterdam woonde.

Het was een welbewuste keuze van August en mij om deze kant op te komen. We waren al een paar jaar op zoek naar een mooie plek met een geschikt huis. Een huis ver van verkeerslawaaï, waarin we al onze boeken kwijt konden en met veel vogels in de 'tuin'. Eerst keken we aan de andere kant van de IJssel maar nooit vonden we wat we zochten. En toen zagen we dit. We wisten het meteen: hier willen we wonen. Krek wa'k wol, weet ik nu.

We kenden Vorden al. Niet alleen van de wandelweekenden in de omgeving, maar ook van een zomervergaten zomer zo'n 35 jaar geleden. Ik zorgde bijna een maand lang voor een moestuin in Delden. De tuin van de ouders van mijn vriendin Martine Letterie die met vakantie waren. Overdag fietsen en lezen, 's avonds water geven, wieden, oogsten en invriezen. Een zomervergaten zomer waarin ik 100 manieren bedacht om een courgette klaar te maken.

Ik heb maar in drie Nederlandse provincies niet gewoond. Ik ben geboren in Zuid-Holland, zat op de kleuterschool in Utrecht, deed de lagere en middelbare school in Brabant, studeerde in Limburg, werkte in Friesland, Groningen, Overijssel en Noord-Holland. Alleen Drenthe, Zeeland en de Flevopolder moesten het tot dusverre zonder me stellen en dat blijft zo. Althans, zolang we op deze plek kunnen blijven.

Eigenlijk is dit ons tweede huis in Gelderland. Het eerste was het chaletje op de Veluwe dat we ruim tien jaar geleden betrokken om in het weekend Amsterdam te ontvluchten. Ook toen was het in Amsterdam al niet meer te harden (nu is het daar door de hordes toeristen nog veel erger). In dat chaletje slaap ik door de week, want dagelijks op en neer is natuurlijk niet te doen. Ik hoef trouwens niet elke dag naar Hoofddorp. Ik ben directeur van ProBiblio. Dat is een organisatie die van allerlei diensten verricht voor de openbare bibliotheken. De bibliotheken in Nederland werken samen, daarom reis ik wat af, vooral in Noord- en Zuid-Holland.

Aanvankelijk hield er rekening mee dat ik een baan in de buurt zou kunnen vinden, maar eerlijk gezegd heb ik daar niet fanatiek werk van gemaakt. Ik vind mijn baan gelukkig bijzonder leuk.

Waarom niet gewacht met verkassen tot je met pensioen ging, vragen mensen me. Nou, simpel: dat duurde me veel te lang. En tegen die tijd – ik word 67 in 2024 – zouden August en ik niet meer de energie en moed op kunnen brengen om een huis als dit bewoonbaar te maken. Bovendien hebben we zo langer de tijd om te kunnen aarden. En daarnaast: toen we het huis begin 2011 vonden, woonden mijn ouders nog in Deventer. Vorden-Deventer is een stuk beter te doen dan Amsterdam-Deventer. Ik wist toen nog niet dat mijn vader in februari 2012 zou overlijden en mijn moeder krap 3 maanden daarna. De laatste 6 weken van haar leven bracht ze hier door in De Wehme.

Achterhoeks spreken, gaat me jammer genoeg niet meer lukken. Maar verstaan geet steeds better. A'j plat kunt proaten, mo'j 't neet loaten, zeggen August en ik altijd tegen de burens. Wanneer ik donderdag 's avonds weer thuis kom, is het huis schoon, de was gedaan en de koelkast gevuld. Als de file niet te lang is, rijd ik op de laatste donderdag van de maanden oktober tot en met april door naar de Wildenborchse Vrouwen Club in de Kapel. Een gezelliger inburgeringscursus is er niet. Ja, wi'j kwatjesvolk bunt ommundig blie'j hier.

Anne Rube
Wientjesvoortseweg 4

Hoe het *Schependom*¹ uit nood ontstond

Wie over de Wildenborchseweg en Vordenseweg naar Lochem rijdt en ziet dat 't *Schependom* te koop staat zal zich waarschijnlijk moeilijk voor kunnen stellen hoe armzalig het begin was van deze, nu zo flink uitziende boerderij.

Voor dit begin moeten we terug naar het jaar 1861, toen Aaltjen Kempken² zwanger raakte van Arend Jan Groot Jebbink³. Arend Jan en Aaltjen waren beiden al rond de 30, maar verdienden nog steeds hun schamele kostje als boerenknecht en -meid, hij op *Groot Bramel*, zij op 't *Weverink* bij de ouders van Arend Jan. Toen duidelijk werd dat Aaltjen zwanger was keerde ze weer terug naar haar ouderlijk huis aan de Schoneveldsdijk, waar het kind op 2 januari 1862 werd geboren, om 3 weken later bij het huwelijk van zijn ouders te worden gewettigd. Hiermee was het jonge gezin nog niet verenigd, want hoewel Arend Jan een half jaar later ook in kon trekken bij zijn schoonouders was zijn Aaltjen inmiddels al weer vertrokken naar een tijdelijke betrekking in Zutphen⁴, waarvan ze pas in april 1863 terugkeerde. Hierna duurde het nog een jaar voordat ze hun eigen, vermoedelijk door Arend Jan zelf gebouwde huisje konden betrekken. Dit huisje stond midden in een heidegebied dat Jan Brants, eigenaar van de Wildenborch, niet lang daarvoor had gekocht van de Stad ofwel het Schependom Lochem⁵.

Arend Jan en Aaltjen hadden alleen de grond in pacht⁶, het huisje was hun eigendom. Omdat het niet geregistreerd stond bij het kadaster mag aangenomen worden dat het huisje niet was opgegeven door de eigenaar van de grond, en dat zijn pachters zodoende niet (wettelijk) beschermd waren met het recht van opstal. Waar het jonge en snel groeiende gezin van leefde is niet overgeleverd, mogelijk werkte Arend Jan als dagloner⁷ mee aan de ontginning van het rondom gelegen heidegebied van Brants. Aaltjen zal in ieder geval druk zijn geweest met haar negen kinderen, waarvan er reeds vier waren overleden toen Arend Jan haar in juni 1876 als weduwe achterliet.

Hiermee was de tegenslag nog niet ten einde, want een jaar na Arend Jan's dood stuurde Brants een deurwaarder naar Aaltjen met een opzegging van de pacht van de grond per 22 februari⁸ 1878 en de eis om haar huisje en daarbij behorende put af te breken. Toen ze op de bewuste datum nog niet was vertrokken daagde Brants haar voor het gerecht om uitzetting af te laten dwingen. Aaltjen liet zich echter niet kisten en diende op haar beurt een verzoek in bij

1 *Schependom*: Vordenseweg 19, Lochem (tegenover *Kelholt*).

2 Aaltjen Kempken kwam van 't *Kempken* (Schoneveldsdijk 14, Barchem).

3 Arend Jan Groot Jebbink was geboren op *Groot Hellingert* in de Kranenburg (Ruurloseweg 107), met zijn ouders verhuisd naar 't *Weverink* (Onsteinseweg 22), werkzaam geweest in Borculo en sinds februari 1861 knecht op *Groot Bramel* (Almenseweg 56).

4 Als min of voedster van de in maart 1862 geboren Jan Jacob, zoon van wijnkoper Adriaen Mispelblom Beijer.

5 Een deel van de woeste gronden in het buitengebied van Lochem was vroeger geen eigendom van de marke (gemeenschappelijk beheer van de woeste gronden door een groep rechthebbende boerderij-eigenaren) maar van het stadsbestuur. Dit bestuur bestond uit burgemeesters en schepenen (wethouders), reden waarom het gebied aan de zuidkant van de gemeente werd aangeduid met "Schependom".

6 Omdat pachtcontracten altijd werden afgesloten of hernieuwd voor een periode van 6 jaar zal de pacht zijn aangevangen in 1866, want Aaltjen's contract werd 12 jaar later (in 1878) opgezegd. Bovendien verviel in 1886 de vrijstelling van grondbelasting van de omliggende grond, die gewoonlijk voor 20 jaar gold op nieuw ontgonnen woeste gronden. Hieruit kan afgeleid worden dat de grond pas in 1866 was ontgonnen, 2 jaar nadat de Groot Jebbinks zich hier vestigden.

7 Vanwege de grote landbouwcrisis van 1875-1895 waren het moeilijke tijden voor de boeren, en waar de meeste verpachters daarom de pachtprijzen verlaagden werden die op de Wildenborch juist verhoogd (zie Aart Jan Ruitenbeek, 1983. "De Wildenborch met zijn heren en pachtboeren", pp. 96-106).

8 22 februari (Sint Peter) was de datum waarop pachtcontracten doorgaans aanvingen en eindigden.

dezelfde rechtbank voor een schadevergoeding van 200 gulden, dat op 4 april 1878 werd ingewilligd,

met de bepaling dat alle kosten voor de verpachter waren. Of de notaris⁹, die een paar dagen later een akte opmaakte waarbij huisje en put voor het gevraagde bedrag en kosten koper werd overgedragen aan Brants¹⁰, wist dat Aaltjen eens zijn neef had gevoed vermeldt de historie niet.

Na de overdracht zal Aaltjen Groot Jebbink-Kempken meteen vertrokken zijn¹¹, want 't *Schependom* werd reeds drie weken later betrokken door Jan Damhaar en Aaltjen Top. Jan¹² kwam van 't *Kranengoor* en Aaltjen van *Snijders*¹³ en waren een jaar daarvoor getrouwd. Omdat ze nog geen eigen woning hadden was Aaltjen maar bij haar ouders blijven wonen en Jan bij zijn baas op 't *Gagel*, mogelijk in afwachting van het vertrek van de familie Groot Jebbink. Hoewel het huisje van de Groot Jebbinks voor afbraak was bestemd zou het nog 6 jaar dienst doen en pas bij aanvang van de tweede pachtperiode vervangen worden door een nieuwe boerderij. Een week na het tekenen van het derde pachtcontract kwam Aaltjen te overlijden en liet Jan kinderloos achter. Omdat een man alleen zich in die tijd moeilijk kon redden was Jan al binnen enkele maanden hertrouwd met de 50-jarige Harmken Lammertink uit Ampsen, die hem in 1898 eveneens kinderloos ontviel. Uiteindelijk zou Jan nog vader worden van drie kinderen, geboren uit zijn derde huwelijk met Egberdina Hermina Lammertink uit Exel, een 35 jaar jonger nichtje van Harmken¹⁴. Het leven zal ook voor de Damhaars geen vetpot zijn geweest op 't *Schependom*, daarvoor was het boederijtje te klein¹⁵. De familie vertrok dan ook naar Zwiep toen de Wildenborch in 1907 werd verkocht. De nieuwe eigenaren, Willem Fokkink¹⁶ en Gerritjen Regelink¹⁷ hadden waarschijnlijk meer vet op de botten want de

9 Jacobus Marie Leonard Mispelblom Beijer was een neef van bovengenoemde Jan Jacob Mispelblom Beijer.

10 Gelders Archief: "Archief Huis Wildenborch" (archiefnr. 0441, inventarisnr. 4).

11 Naar Lochem, waar haar nazaten nog wonen, en ook nog steeds weten van de uitzetting van hun overgrootmoeder.

12 Jan Damhaar was geboren op *Kruisweg* (Deldensebroekweg 1) in Delden en met zijn ouders verhuisd naar de midden-woning van 't *Kranengoor* (Mosselseweg 7/9), dat daarna ook wel *Kruisweg* werd genoemd. Omdat Jan van 1862-1865 knecht was geweest op 't *Nijland* (Nijlandweg 3) kende hij de de hierna genoemde familie Regelink-Levenkamp goed. Vervolgens werkte hij nog enkele jaren op 't *Gagel* (Gageldijk 3, Lochem), tot hij met zijn Aaltjen op 't *Schependom* terecht kon. Beiden waren toen al 38 jaar oud, waaruit ook opgemaakt kan worden hoe moeilijk de tijden destijds waren op het platteland.

13 *Snijders*(huis): Wildenborgseweg 8, Barchem. Aaltjen Top was een aangetrouwde nicht van Reindjen Kempken, een zuster van Aaltjen Kempken.

14 Waarmee hij een jaar na Harmken's overlijden hertrouwde (een "moetje", want hun eerste kind werd reeds 2 maanden later geboren).

15 Volgens het veilingboekje van de Wildenborch uit 1907 was de boerderij in totaal 5,6 ha. groot (12 percelen in totaal) en bestond uit 2,14 ha. weiland, 1,13 ha. bouwland, 1,9 ha. dennenbos, 0,1 ha. hakhout, plus een huisperceel met boerderij, schuur, hooiberg, drilberg, aardappelenhut, kippenhok, bakoven, strooiselloods, 1 appel- en 1 perenboom.

16 Willem Fokkink, geboren op *Baank* (Wiersserbroekweg 8), had daarvoor gewerkt bij Lambertus Nijendijk op de *Mulder* (Galgengoorweg 17), die getrouwd was met Jenneken Regelink, een tante van Willem's vrouw Gerritjen.

17 Met inwonende (schoon)ouders Hendrik Kamperman en Janna Levenkamp. Laatstgenoemde was in 1846 geboren op 't *Bouwhuis* (Wildenborchseweg 22, rechterdeel van het huidige *Koetshuis*) en in 1871 getrouwd met Berend Regelink op 't *Nijland*. Twee jaar na Berend's overlijden in 1890 vond Janna een nieuwe echtgenoot in de 16 jaar jongere, uit Ruurlo afkomstige Hendrik Kamperman, die knecht was bij de familie Nijenhuis op *Hogevonder* (Wildenborchseweg 34).

De banden tussen *Hogevonder* en *Nijland* waren van oudsher hecht en bleven dat ook, want Janna's dochter Tonia was getrouwd met Harmen Nijenhuis op *Hogevonder*, en Harmen en Tonia's kleinzoon Gerrit Nijenhuis zou in "onze" tijd trouwen met Jantje Regelink van 't *Nijland*, zuster van Annie-Langwerden-Regelink.

De ouders van Berend Regelink (Garret Regelink, geboren in Hengelo, en Hendrika Meulenbrugge, geboren op *Klein Laar*) woonden op 't *Brinkerink* (Brinkerinkweg 2) in Barchem, en waren een broer en zuster van Gerrit

boerderij die ze achterlieten¹⁸ was drie maal zo groot¹⁹. Bovendien kochten ze er nog een kleine 3 ha. weidegrond bij²⁰ en lieten meteen een nieuw voorhuis voor het oude zetten. De oorspronkelijke hallenhuisboerderij kreeg hierdoor een T-vorm, terwijl de oude waterput onder de nieuwe keuken terecht kwam²¹.

Dochter Wilhelmina Berendina Fokkink trouwde rond 1940 met Gerhard Smeenk, die de boerderij in 1956 overnam en in dat zelfde jaar een stuk bij het achterhuis liet aanzetten. De derde en laatste generatie diende zich 20 jaar later al weer aan, toen zoon Gerard en echtgenote Miny de boerderij in eerste instantie voortzetten, maar deze in 1993 verkochten aan een familie Mulder uit Duiven en naar Friesland vertrokken. Hierna ging het huis in 2001 over in handen van een familie Wesselink uit Hengelo-Gld. die het in 2005 weer overdeden aan de familie Edens. En nu dan staat er weer een makelaarsbordje aan de weg.

Gerda Rossel

22

- Luchtfoto *Schependom*: jaren '50
- Familie Regelink-Kamperman-Fokkink, van links naar rechts:
 - (1) Hendrika Regelink (*1872, ongetrouwde dochter van Berend R. x Janna Levenkamp),
 - (2) Berend Jan Fokkink (*1902, zoon van Willem F. x Gerritjen Regelink),
 - (3) Gerritje Fokkink-Regelink (*1878, dochter van Berend R. x Janna Levenkamp) met op schoot
 - (4) Wilhelmina Berendina Fokkink (*1910, dochter van Willem F. x Gerritjen Regelink),
 - (5) Willem Fokkink (*1878),
 - (6) Hendrik Kamperman (*1862),
 - (7) Janna Kamperman-Levenkamp (*1846, eerder weduwe van Berend Regelink).

Meulenbrugge x Mechelina Regelink op *Klein Laar* (Mosselseweg 20). Een verband met deze familie Regelink en benedengenoemde Willem Regelink (vader van Jantje en Annie) is niet gevonden.

- 18 *Nijland* was verkocht aan Theodoor Johan Kaemingk x Johanna Hendrika Pennings (grootouders van Marinus K.) uit Aalten, die ook eigenaar waren van het nabijgelegen *Overbeek* (Wildenborchseweg 32). Omdat vrouw Kaemingk niets zag in deze plek vestigden ze zich op 't *Hassink* (Lochemseweg 26, Barchem) en verhuurden 't *Nijland* eerst aan Albert Jan Klein Ikkink (geboren op *Klein Bleumink* -Kapelweg 8- maar ingetrouwd bij zijn eerste vrouw Janna Neerlaar op *Kamphuizen*, Wildenborchseweg 9) x Geertjen Brummelman. Hun zoon Albert Jan was getrouwd met Willemina Gardina Winkelman van *Blokhuis* (Kapelweg 2) en vestigde zich in 1915 op een nieuwgebouwde boerderij aan de Schoolhuisweg nr. 1 (de *Horst*), waar hun dochter Mita later een gezin zou stichten met de uit Aalten afkomstige Bernard Klumpenhouwer.

In 1920 werd 't *Nijland* verkocht aan Hendrik Jan Koskamp uit Aalten, die het in 1924 doorverkocht aan Willem Regelink x Hendrika Eijerkamp en naar Gorssel vertrok. Willem Regelink, wiens jongste dochter Annie Langwerden-Regelink nog steeds op 't *Nijland* woont, was afkomstig uit Hengelo en geen familie van bovengenoemde Berend Regelink.

- 19 *Nijland* was in totaal 16,5 ha. groot (verdeeld over 44 percelen!) en bestond voor $\frac{2}{3}$ uit weide- en bouwland.
- 20 Waarmee 't *Schependom* op 8,5 ha. werd gebracht.
- 21 Informatie van *Gerard Smeenk*.
- 22 Foto's vriendelijk ter beschikking gesteld door Gerard en Miny Smeenk.

Kennismaken met de nieuwe bewoners van Polsteeg 6, Barchem

Wij zijn Kathy de Vries en Jochanan Huijser

Sinds 16 oktober zijn we hier vanuit het centrum van Amsterdam in de Wildenborch komen wonen. De belangrijkste reden voor deze grote verandering was onze lang gekoesterde wens om buiten te gaan wonen op een plek die ons allebei inspireert. Hiernaast was de stap ook mogelijk omdat de beide zonen die in Amsterdam studeren ook het huis uit waren en op zichzelf wonen.

Voordat we hierheen kwamen hebben we gericht gezocht en veel gepraat met mensen die in deze omgeving wonen. Ook bezochten we open huis dagen om er telkens meer achter te komen wat we precies wilden en waar we wilden wonen. Door veel geluisterd, gevoeld en gezien te hebben zijn we uiteindelijk op de Polsteeg terecht

gekomen. We zijn helemaal dol op dit plekje aan het zandpad! Het is precies wat we wilden: ruimte, natuur en een fijne buurt.

Helemaal onbekend zijn we beiden niet met Barchem. Jochanan heeft tussen 1963 en 1967 in Barchem gewoond en twee jaar de kleuterschool bezocht. Zijn vader was dominee in de gereformeerde kerk in Barchem. In de jaren daarna bleef de Achterhoek trekken en bezochten we geregeld vrienden van zijn ouders in Barchem.

Kathy heeft in de jaren '70 een uitwisselingsweekend gehad vanuit de christelijke club Wieringen met Barchem. Dat klikte toen geweldig. Wij gingen naar Barchem en Barchem kwam naar Wieringen. Op Koningsdag jl. bezochten we het te koop staande protestante kerkje. We ontmoetten daar toevallig iemand die bij Jochanans' vader op catechisatie had gezeten en hij kende ook nog iemand die ik mij kon herinneren van die club in Barchem! Dat was een bijzondere ontmoeting.

Begin dit jaar zijn we beiden aan een nieuwe baan begonnen in de Achterhoek. Jochanan werkt als psychiater bij GGNet in het RGC in Doetinchem bij het Slingelandziekenhuis en Kathy is gestart als coördinator in het Hospice in Zutphen. Een tweede grote verandering.

Met veel plezier kwamen we er al snel achter dat we onderdeel uitmaken van buurtschap de Wildenborch. Wat een leuke gewaarwording om meteen ergens bij te horen. Wat wij als zeer bijzonder hebben ervaren is de saamhorige sfeer en de hartelijkheid naar ons als nieuwe bewoners. Dat helpt enorm om ons in de Wildenborch thuis te voelen.

Kortom: voor ons is het wonen in de Wildenborg een nieuwe fase in een spannend leven! We hopen tot ziens allemaal,

Kathy en Jochanan

Een oergezellige aftrap van het Wildenborchs Oranjefeest.

De oranjecommissie had bedacht dat de stemming er van af het allereerste begin goed in moest zitten op ons Oranjefeest, vrijdagavond 17 juni in de kapel.

Bij binnenkomst konden we kiezen uit een -uiteraard oranje- perenlikeurtje met een behoorlijk percentage alcohol en een SOS je, ook oranje, maar dan meer melkachtig, en maar een heel klein beetje minder sterk. Dat SOS je staat voor: Sweet, Orange Shot!!

Nou die shots brachten de stemming gelijk op het goede peil: Wat een gezelligheid vanaf het allereerste begin!

Harrie Dinkelman opende het feest en stelde ons een gezellige, muzikale, buffetavond in het vooruitzicht. (sorry Harrie, als ik je niet helemaal correct citeer, dan heb ik door alle gesprekken toch weer niet helemaal goed opgelet !)

Het buffet was rijk voorzien, en buiten had "t Vöske" weer een keur aan lekkere vleesgerechten, aardappelen, spiesen, saté's, etc. etc. voor ons klaargemaakt. Er waren fruitsalades etc., te veel om op te noemen!

Volgens mij heeft iedereen het zich heel goed laten smaken. Als je lekker kunt eten en met alle buurtgenoten weer alle wederwaardigheden kunt uitwisselen, voelt een Wildenborcher zich echt de koning te rijk.

De muziek werd enthousiast verzorgd door Reinhard ten Brink, op keyboard, trompet en gitaar en het lag echt niet aan hem dat het wat moeite kostte om de meute in beweging te krijgen! Het eten was veel te lekker, we hadden teveel te kletsen en er zijn heel veel nieuwe mensen in de Wildenborch komen wonen, met wie ook even een praatje gemaakt moest worden. Maar uiteindelijk lukte het Reinhard dan toch om een paar dansers op de vloer te krijgen en zelfs na een beetje aandringen, kwam er een polonaise op gang, die de hele kapel doorslingerde, compleet met poortjes, waarbij je een goede bekende effentjes een vriendschappelijke por in zijn nek kon geven.

Kortom een zeer gezellige geslaagde avond!

Marianne Been

Oranjefeest 2016

Zaterdag 18 juni was het Oranjefeest, tegenwoordig ook wel Wildenborchs feest genoemd. Even voor half twee verzamelden we bij de oprit van het kasteel waar Hans Ezerman ervoor zorgde dat het gas uit de cilinder keurig in de biologisch afbreekbare ballonnen kwam. De kaartjes eraan, ze konden zo de lucht in en een enkele ging er ook al stiekem tussenuit. We gingen allen in optocht naar het kasteel, voorop 'De Harmonie' uit Vorden, gevolgd door Wim Groot Nuelend met paard en kar met daarop het schutterskoningspaar van vorig jaar:

Mariska en Freddy van Ditshuizen met kinderen. Het zonnetje scheen, wat wil je nog meer?

Op het bordes stonden de bewoners van het kasteel met de voorzitter van de oranjecommissie Harrie Dinkelman en wethouder Arno Spekschoor al te wachten.

Harrie opende en heette iedereen welkom. Hij bedankte Henriëtte Otten die na 15 jaar stopt als lid van de Oranjecommissie. Aansluitend kregen

Jennine Staring en de wethouder het woord. Jennine heette in haar welkomstwoord de vele nieuwe inwoners van de Wildenborch extra welkom. Alle drie waren ze het er over eens dat er hier veel saamhorigheid is en dat is een groot goed. Als er dan een keer iets mis is, ga je dat met elkaar spoedig weer oplossen.

Na het traditionele 'Wilhelmus' mochten de kinderen de ballonnen oplaten, ze gingen recht omhoog en koersten toen richting Duitsland.

Dan de stoelendans; groot en klein, iedereen vindt het fijn. Begeleid door 'De Harmonie' was het Niels Langwerden die met de eer ging strijken.

Na het spelen van nog enkele nummers nam de Harmonie afscheid.

De kinderspelen verliepen vlotjes. Mooi dat alle kinderen daaraan mee mogen doen. Ze mochten allen een prijsje in ontvangst nemen. Het springkussen spande de kroon. Ook werd er een begin gemaakt met de volksspelen.

De aftrap voor het vogelschieten was voor Anneke Staring, toen de wethouder gevolgd door de koningin het vorig jaar, Mariska. Daarna was de beurt aan de gewone man. Koning werd Bennie Wentink, met een sierlijke duik viel de vogel ter aarde.

Het was een gezellige middag met een hapje en een drankje. Na de prijsuitreiking ging ieder met of zonder prijs huiswaarts.

Reint Mennink

Uitslagen volksspelen:

Vogelschieten:

1. Romp: Bennie Wentink (Koning)
2. Kop: Jan Lindenschot
3. Rechter vleugel: Erik Oudenampsen
4. Linkervleugel: Wim Vreeman
5. Staart: Gert Bijenhof.

Kegelen:

1. Rejan van Gils
2. Appie Klein Brinke
3. Wilbert van Arregon.

Varkensbaan:

1. Jelle Wezinkhof
2. Henk Klein Brinke
3. Johan Addink.

Dogkarrijden:

1. Hugo van Ditshuizen
2. Koen Millius
3. Jelle Wezinkhof.

Sjoelen:

1. Gerda Bijenhof
2. Jan Langwerden
3. Jacolien Langwerden.

Stoelendans:

1. Niels Langwerden
2. Arnold Mennink
3. Gerben Sligman.

Kleurplaat:

10 kinderen brachten de kleurplaat mee. "Wat een werk heeft iedereen eraan gehad. Ze zijn allemaal zo mooi ingekleurd. Eigenlijk verdient iedereen een prijs, maar we hebben er maar drie". Deze keer bestond de jury uit het drietal Erik Ebbink, Alma van der Schoot en Anneke Staring. Anneke bedankte Erik voor de tekening die hij speciaal voor dit feest heeft gemaakt. En ze noemde de drie winnaars: Mirthe Groot Nuelend, Lea van Ditshuizen, Twan Schröer.

Ballonnen, spelletjes, eten en drinken of er gewoon zijn voor de gezelligheid

Schutterskoning 2016: Bennie Wentink.

“Echt een verrassing, dat had ik absoluut niet verwacht. Was het de zwakke plek of de juiste plaats waarop ik schoot....?”

Hoe het ook zij, het was raak en de vogel viel in twee gedeelten na elkaar toen Bennie Wentink (57) had geschoten.

We hebben dus weer een schutterskoning en net als de koningin van 2015 is de residentie aan de Stuwdijk, nu op nummer 5.

Hij is in de Wildenborch geboren en getogen.

Het is voor Bennie een tweede ‘regeerperiode’, want in 1987 was hij ook al schutterskoning. De hele familie Wentink was goed in het vogelschieten want, zijn vader, broer en schoonzus veroverden ook ooit de titel Schutterskoning(in).

“Ik heb de eer van onze familie hoog gehouden”.

In 1987 was het wel anders dan nu, “toen moest ik zomaar even een koningin uitzoeken, Ik weet nog dat ik het aan Ageeth Brinkerhof en Joke Rossel (Gageldijk) vroeg en Joke werd het. Nu is een koning alleen ook toegestaan. Als koning kreeg ik destijds een bokaal, die ik altijd mocht houden. Ik heb hem nog steeds. Nu is het een wisseltrofee die na een jaar overgedragen wordt aan de volgende koning(in). In 1988 reed ik per koets vanaf het schoolplein van de Prinses Julianaschool naar het kasteel. Tegenwoordig wordt je thuis met de koets opgehaald.”

Het is een mooie ervaring om te winnen bij vogelschieten. “Voordat ik er erg in had zat ik in een stoel om hoog door de mensenmassa gedragen te worden”. Daarna volgde van alles zoals: felicitaties in ontvangst nemen, een rondje bier geven, de prijsuitreiking met oranje sjerp, wisseltrofee, wijn met speciaal etiket voor de schutterskoning en een grote bos oranje bloemen.

We praten aan de Stuwdijk over dit alles na op de maandag na het Oranjefeest.

Bennie’s neef Rick Knoef (zoon van zijn zus) komt er ook even bij. Rick is nu 22 jaar, heeft een agrarische opleiding gedaan. Naast een deeltijd baan elders besteedt hij de overige werkuren hier op de boerderij. Toen hij 8 jaar was wist hij al dat hij boer wilde worden.

De familie Wentink woont sinds 1908 op boerderij Hartelman, die in 1868 gebouwd is. (Bennie’s opa was toen 1 jaar oud).

Bennie en Rick zitten nu samen in een maatschap. Ze hebben ruim 40 melkkoeien en twee jaar geleden is er voor jongvee en droogstaande koeien een nieuwe stal gebouwd.

Door de maatschap die Bennie met Rick heeft is er ook voor deze boerderij in de Wildenborch toekomst.

Joke Wiltink

De dames van de kapel (3)

Op een zonnige middag zoeken we Jannie Reintjes (75) op aan de Vordense Binnenweg. Jannie is hier geboren en opgegroeid met haar broer Wim en zus Gerrie. "Het boerenbedrijf was in die tijd geen vetpot. En in de zomer kondigde vader aan met zijn allen gaan we naar het weiland met een stuk gaas. En dan probeerden we een konijn te vangen. Dan hadden we ook een stuk vlees in de pan. Verder hadden we vijf varkens en zes koeien waaronder de bruidskoe van mijn moeder die mocht niet weg".

Na de lagere school bezocht Jannie de Nijverheidsschool in Lochem. Vervolgens ging zij werken bij het zwembad in Lochem. Ook werkte zij halve dagen in de huishouding bij schoenenzaak Beumer in Lochem en op de Berkelhof bij een oude mevrouw. Als zij thuiskwam ging zij meehelpen met het melken van de koeien. Jannie was 19 jaar toen haar moeder overleed. Haar zus en broer waren al

het huis uit zodat zij voor haar vader zorgde.

Jannie leerde Joop kennen. Een probleem was wel in die tijd dat Joop katholiek was en Jannie hervormd. Zij kreeg vervolgens les bij de pastoor maar dat werd geen succes.

Na enkele jaren leerde haar vader To Westerink kennen die uit Lisse kwam. Toen hij zijn AOW kreeg is hij regelmatig met haar op vakantie geweest.

Jannie en Joop trouwden in 1965 en verhuisden naar een huisje op het Veen in Lochem. Hier werd Hans geboren. Hier hebben zij twee jaar gewoond. Wegens gezinsuitbreiding zijn zij naar Vorden verhuisd. Daar is Karin geboren. Hier hebben zij vijf jaar vertoefd.

Toen het ouderlijk huis te koop werd aangeboden hebben ze de boerderij gekocht. De melkkoeien maakten toen plaats voor vleeskoeien die meer opbrachten.

"Op een gegeven moment gaan de kinderen de deur uit en toen zat ik hier alleen. Op een avond zei ik tegen Joop wat zou je er van vinden als ik hier een camping begin. Na een maand vroeg Joop of ik dit nog steeds wilde. Dat was het geval en toen eerst een vergunning aangevraagd bij de gemeente. Dat was niet eenvoudig omdat we hier in een natuurgebied wonen. Het lukte en toen hebben we de schuur verbouwd met douches, toiletten en een gemeenschappelijke ruimte. In 1997 zijn we gestart met de camping".

De camping loopt prima en er zijn zelfs gasten die elk jaar weer terugkomen op 'Het Grootte Veld'. Jannie geniet van het contact met de campinggasten en organiseert regelmatig een avondje voor hen, zoals een bingo en een avond met optredens. Die activiteiten worden bijzonder op prijs gesteld door de gasten. Veel gasten komen uit het noorden van het land. Zij genieten vooral van de bossen bij ons. Jannie heeft verder een bijzonder systeem voor de boekingen. Een houten plank waar met potlood op het rooster wordt geschreven wie er komen. Als iemand onverhoopt niet kan veeg ik het uit.

De kapel maakt Jannie met Gerda Bijenhof schoon. Het buurtschap van de Wildenborch spreekt Jannie bijzonder aan. Als ons krantje de Wildenborcher komt ga ik het eerst even lezen. Dat blad is super. De vrouwenvereniging is ook leuk met allerlei verschillende activiteiten. Jannie is ook een graag geziene gast op de nieuwjaarsreceptie in de kapel. Zij zorgt altijd voor een optreden tijdens de playback show. Die kapel is een bindmiddel voor de bewoners. De winterwandeling, de Staring avonden en het Oranjefeest zijn momenten om elkaar te ontmoeten.

En over de camping merkt Jannie op “Zolang ik de benen eronder hou en het verstand goed blijft ga ik door met de camping. En wat ook fijn is dat gasten hun verhaal bij me kwijt kunnen”.

Enkele weken later zoeken we Gerda Bijenhof (63) op aan de Wildenborchseweg. Gezeten bij een kop koffie vertelt Gerda dat zij in Barchem geboren is en opgroeide op de boerderij aan de Flierdijk. Zij bezocht de lagere school in Barchem en bezocht daarna de huishoudschool in Borculo. “We hebben het daar heel leuk gehad met de meisjes”. Na die opleiding zeiden haar ouders dat het tijd werd om werk te zoeken. “Nu wordt er meer gekeken wat kinderen allemaal kunnen. In onze tijd was dat duidelijk anders”.

Gerda ging werken bij twee oudere stellen. De verzorging en zelfs het hondje uitlaten deed zij toen.

In dancing De Zon in Goor leerde zij Gerrit kennen. Zij trouwde op haar 21^e en kreeg met Gerrit drie kinderen. Twee meisjes en een

jongen.

Gerrit is hier opgegroeid en is nog steeds actief op de boerderij. Een van de kinderen, Wijnand neemt het bedrijf over, maar alleen met jongvee. Er zijn nu nog koeien en jongvee. Maar eerder hadden zij ook varkens. Die verzorgde Gerda. In 1999 zijn zij gestopt met de varkens en hebben toen gebruik gemaakt van de opkoopregeling. Gerrit heeft nu nog 32 koeien. In al die jaren is er volgens Gerda veel veranderd in het boerenbedrijf.

Zij houdt er verder van om te tennissen en te tuinieren. Intussen wonen zij al weer enkele jaren in hun nieuwe huis. Het zijn eigenlijk twee woningen maar dat mocht je aan de buitenkant niet zien van de gemeente.

Het huis is voorzien van allerlei gemakken zoals aardverwarming, een stofzuigersysteem en een waterontharding systeem. Verder zitten er zonnepanelen op het dak. Het betekent dat de rekening voor het gas bijzonder laag is.

Samen met Jannie zorgt Gerda er voor dat de kapel schoongemaakt wordt. We doen dat altijd met veel plezier. En daarbij komt dat alles nieuw is in de kapel zodat het schoonmaken eenvoudig is.

Gerda heeft zes kleinkinderen die graag bij haar op bezoek komen. Ook is zij nog mantelzorgster voor een tante van 92 die in een verzorgingshuis in Ruurlo woont. Zij is een sterke vrouw en geniet ervan als Gerda komt.

De buurtschap de Wildenborch is belangrijk voor Gerda evenals de Vrouwenclub. We komen zes keer per jaar bij elkaar. En het bestuur zorgt elke keer weer voor leuke activiteiten. Gerda denkt nog met veel plezier terug aan het schilderen met elkaar in de kapel.

Nadat we een foto hebben gemaakt en het huis bekeken zijn we aan het eind van ons gesprek gekomen.

Gesprek met Maarten van Baaren, herder van de schaapskudde het Niejboer

Het is heel goed mogelijk dat Wildenborchers, die over het Grote Veld wandelen, een schaapskudde tegenkomen. Dat is schaapskudde het Niejboer, die in Warnsveld de schaapskooi heeft. De kudde eet het gras en de jonge boompjes tussen de hei uit in opdracht van Natuurmonumenten. Zo blijft de heide open en ontstaat er meer biodiversiteit. Het is het Groot Heideschaap, een oud ras.

Ik ben de kudde ook een paar keer tegengekomen en zo ontstond het idee om de herder eens te vragen wat te vertellen over de kudde en alles wat daarbij komt kijken.

Mijn idee was een keertje mee te wandelen; het werd een ochtend op de Tondense hei, waar hij zijn schapen nu heeft staan. Het was een grijze dag, maar dat vind hij juist prima, veel warmer hoeft het niet, ook niet voor de schapen.

Hoe wordt je schaapsherder?

“Tsja, er zijn opleidingen voor, maar die heb ik niet gevolgd. Ik heb de middelbare landbouwschool gedaan en wilde eigenlijk een melkveebedrijf of een pluimveebedrijf.

Dat was in Nederland moeilijk te realiseren, dus zijn we (Maarten en zijn vrouw Manon) naar Noorwegen verhuisd om te kijken of daar mogelijkheden waren.” In eerste instantie heeft hij daar voor de Noorse agrarische bedrijfsverzorging gewerkt en intussen keken ze uit naar een geschikt bedrijf. Maar in Noorwegen moet je erg uitkijken waar het bedrijf ligt i.v.m. het aantal zonne-uren in de winter. Er was een goed bedrijf te koop, maar daar kwam de hele winter geen zon, met als gevolg veel sneeuw en ijs dat niet wegsmelt.

Na twee jaar zijn ze teruggekomen naar Nederland en kregen ze de mogelijkheid om in Vierakker te gaan wonen. Maarten heeft van alles gedaan o.a. geholpen bij de schaapskudde van Philip Vaartjes. Die was de kudde ooit begonnen als hobby omdat hij de Schoonebeker wilde terugfokken. Inmiddels had hij een begrazingscontract met Natuurmonumenten voor het Grote Veld en zo werd de kudde een professionele kudde. In 2012 kreeg Philip Q koorts (niet van de kudde!) en de ziekte van Lyme en kon hij de kudde niet meer doen. Maarten heeft hem toen overgenomen; iets te snel zegt hij nu maar hij had al redelijk wat ervaring opgebouwd. Toen hij de kudde overnam waren er ca 150 schapen en twee honden. De ene hond was oud en de andere vals, althans, die werkte eigenlijk alleen voor Philip. “ Zo'n kudde van 150 schapen kun je op zich wel met één hond doen” zegt Maarten. Hij is toen wel gaan uitkijken naar een andere hond en dat werden Missie, een kruising tussen een Hollandse Herder en een Bordercollie en Ti, een Bordercollie. Die honden waren al ervaren en hij wilde eigenlijk zelf een hond opleiden. En zo kwam hij min of meer toevallig een nest Alt Deutsche Hütehunden tegen en daar komt Raaf vandaan. Een erg leuke attente hond met een blauw en een bruin oog. Hij is helemaal op Maarten gericht en als hij het even niet begrijpt staat hij met een groot vraagteken boven zijn kop naar hem te kijken tot Maarten b.v. roept “ Ga door” en dan vliegt hij weer weg rondom te kudde, oftewel 'koppel' zoals Maarten zegt.

Wat moet je allemaal kunnen en weten om schaapherder te zijn?

“Je moet er gevoel voor hebben, dat is het belangrijkste, gevoel voor dieren. Je kijkt de hele dag naar de kudde en zo leer je snel” We stonden dus op de Tondense heide bij de kudde, een hele mooie plek. Hij kijkt de hele tijd en houdt alles in de gaten. Op een bepaald moment ontstaat er onrust, de ooiën gaan blaten naar hun lammeren, die komen aanrennen, alles gaat in beweging. “Dan moet je opletten” zegt Maarten, “dan kunnen ze ineens met z'n allen ertussen uit gaan”. Hij is op zo'n moment druk bezig om de honden in te zetten.

En oh ja, wat ook essentieel is voor dit vak is een luide, verdragende stem....hij bereikt zijn honden ook als ze helemaal aan de andere kant van de kudde zijn. “nee niks meer feestjes, zegt hij lachend, als ik geen stem heb, kan ik niks”. Je moet dus ook met honden kunnen omgaan, ze trainen voor dit vak. Verder moet je een begrazingsplan maken voor de organisaties waar je voor werkt. Dat zijn Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Particuliere landgoederen, Defensie (voor het perceel op het Grote Veld, maar dat is heel lastig contact krijgen), gemeenten en nu doet hij een pilot voor Rijkswaterstaat. Hij hoopt dat daar een contract uit komt voor minstens vijf jaar en hopelijk 10 jaar. Dan heeft hij een basis waarop hij de kudde kan uitbreiden zodat hij al het werk aan kan. Die contracten zijn een lastig onderdeel van zijn werk. Hij zet in op het traditioneel begrazen van percelen zodat er ruimte is voor biodiversiteit. Alleen kun je dat niet in twee jaar aantonen. Dus moet hij een goed verhaal hebben en daar wordt hij steeds beter in. Hij was afgelopen seizoen te gast bij Yvette van Boven in haar kookprogramma. Daar kon hij ook vertellen over het belang van het inzetten van schaapskuddes. “Ja, zegt hij, het is vreemd; mijn slogan is nu, steun de kudde, eet hem op”.

En dat wordt een andere tak van sport; hij wil het schapenvlees verkopen via een eigen slager die dan het verhaal over het vlees kan vertellen. Hij is helemaal afgestapt van preventief inenten, dus het is prachtig, zuiver vlees. Hij is nu met een deel van de kudde aan het kruisen met het Duitse Witkop- en Duitse Zwartkopschaap. Dan wordt het een steviger schaaap met meer vlees. De ooilammeren die bij de kudde blijven zijn wel pure heideschapen.

Nog even terug naar zo'n begrazingsplan; dat is een leidraad. Je bent sterk afhankelijk van het weer en de groei op de terreinen. Dat is voor de organisaties niet altijd te begrijpen. Die willen dan dat je op die dag daar bent, maar zo werkt het niet. Hij werkt al het langst samen met Natuurmonumenten en de samenwerking met de boswachters is heel goed.

Wat ook een belangrijk deel van het vak is, is het fokken. Hij is nu tevreden over de gezondheid van de kudde. “Je ziet regelmatig schapen kreupel lopen en wat is dat dan,

vraag ik, die pootjes zijn zo dun, die zullen ze wel makkelijk breken”. “Nee, dat is het niet, zegt hij. Dat is tussenklauwontsteking en in het ergste geval rotkreupel. Dat is heel besmettelijk. Hij heeft het via fokken en streng selecteren nu redelijk onder controle.

En verder ja, je bent 24 uur per dag, zeven dagen per week verantwoordelijk voor je kudde. Af en toe wordt ik 's nachts gebeld dat mijn schapen los lopen”, zegt hij. Meestal zijn het mijn schapen trouwens niet gelukkig. En in de winter staan ze in de schaapskooi (die is van Natuurmonumenten) en dan vreten ze voor ca. €10.000 aan voer. Dat moet je er in de zomer wel bij verdienen. Altijd verantwoordelijk voor al die dieren. Nu zijn het er zo'n 600 met de lammeren erbij. De rammen gaan naar de slager en met de ooiën fokt hij verder. Schapen zijn bronstig in het najaar. Het ligt aan het weer hoe vroeg; als het heel warm is zijn ze minder bronstig.

Hoe vroeger hoe beter, want dan krijgen ze meer éénlingen; tweelingen zijn meestal zwaar voor een schaap wat moet leven onder schrale omstandigheden.

Hij wijst me er twee aan die er inderdaad mager uitzien. Iets waar schapen niet van houden zijn rode mieren en een heel vervelende parasiet is de made van de groene vleesvlieg. Die made is hier geïmporteerd door sportvissers, maar de vlieg die eruit komt is dus erg vervelend voor schapen. Die legt haar eitjes in de vacht van het schaap en de maden vreten zich dan een weg naar binnen en kunnen zo'n schaap dodelijk leegeten, een heel naar idee. Daar let hij dus ook altijd op, of een schaap staat te schuren of zich vreemd onrustig gedraagt, dat zijn tekenen. Tot nu toe is er gelukkig niks aan de hand.

En terwijl we staan te praten komt iedere keer de 'belhamel' bij ons staan. Hij heeft een bel om en is een hamel, oftewel een gecastreerde ram. Deze belhamel was een flessenlam; ieder jaar heeft hij er wel een paar die verstoten worden door de moeder.

Die geven ze de fles, hoewel de moeder ze meestal niet voor niks verstoort, zegt hij. Meestal is er iets mee. Maar niet met deze belhamel, die zo groot is dat hij tot mijn heupen komt en alsmaar gezellig tegen me aan komt staan om geaaid te worden. Als Maarten de honden weer eens toeroept dat ze de kudde bij elkaar moeten houden, roept hij vaak "ook de belhamel" en dat begrijpen ze dan wat ik weer onbegrijpelijk vind.

En wat kun je allemaal bedenken de meer inkomsten te krijgen?

"Ja, dat is een verhaal apart. De contracten zijn de basis, dat is het belangrijkste. Met Natuurmonumenten gaat dat goed. Ik heb nu ook geiten erbij, de Hollandse Landgeit, omdat die echt alles eten dus ook opschot van berkjes en dennetjes en dat vind b.v. Rijkswaterstaat belangrijk. Maar andere inkomsten kunnen dus komen uit de verkoop van vlees en de wol. Met de wol is zijn vrouw bezig om daar goede bestemmingen voor te vinden. De wol brengt bijna niks op. De kosten voor het scheren zijn hoog en dat wordt niet gecompenseerd door de opbrengst". Er is nu een aparte website voor de wol; www.collectiemeh.nl en ze organiseren iedere jaar een lammetjesdag. Dat is op zich leuk en hij begrijpt dat mensen het leuk vinden, maar het kost heel veel tijd en je krijgt allerlei mensen in en rond de kooi, waardoor je weer met allerlei regels te maken krijgt. Ik ben eigenlijk 'gemeenschappelijk goed', alleen wordt ik daar niet voor betaald, zegt hij.

Schaapherder zijn, die wereld, hoe is dat?

De schaapherderswereld is een leuke wereld om in terecht te komen; heel anders dan een traditioneel boerenbedrijf. Schaapherders vinden het over het algemeen fijn om hele dagen alleen in de natuur te zijn. Nu wordt er ook van je verwacht dat je allerlei publieksactiviteiten doet en dat begrijpt hij heel goed, maar dat is niet de reden dat hij schaapherder is geworden. Hij is een z.g. traditionele schaapherder; er zijn ook commerciële herders die hun kudden verhuren. Maarten is natuurlijk ook commercieel, anders zou hij niet kunnen bestaan maar het verschil zit vooral in de manier van begrazen. Hij let op de terreinen waar hij verantwoordelijk voor is. Op de biodiversiteit en dat betekent o.a. dat je niet te kaal moet laten grazen. Hij houdt de terreinen dus ook in de gaten.

Er is ook een website die erg leuk is om te bekijken; daar staat ook het filmpje op van de uitzending met Yvette van Boven en nog veel meer informatie; www.hetniejboer.nl

Lucie Bartel

Een heerlijke hartige quiche
die makkelijk te maken is

Ingrediënten:

- 5 plakjes Koopmans bladerdeeg voor hartige taart
- 300 gram rundergehakt
- 250 gr. gerookte spekblokjes
- 250 gr. fijngesneden prei
- 200 gr. gesneden champignons
- halve rode paprika
- 1 runderbouillonblokje
- 1 bekertje crème fraîche (125 gr.)
- 200 gr. geraspte (extra)belegen kaas
- 1 ei
- peper en zout

hulpmiddel: quichevorm (26 cm Ø)

Bereidingswijze:

Laat de plakjes bladerdeeg ontdooien en verwarm de oven voor op 200 graden.

Rul het gehakt in een pan en doe de spekblokjes erbij zonder olie of boter. Bakken tot het gehakt gaar is.

Snij intussen de prei, champignons en de paprika. Voeg de groente en het bouillonblokje bij het gehakt/spek en laat het een aantal minuten meebakken. Regelmatig goed doorroeren. Als het mengsel klaar is, dan even goed laten uitlekken tot overtollig vet en vocht eruit is.

Bedek de bodem en wand van de quichevorm met de plakjes bladerdeeg voor hartige taart en voeg het gehakt/groentemengsel toe.

Klop in een kom het ei los en vermeng deze met de geraspte kaas en de crème fraîche. Breng op smaak met peper en zout en verdeel het gelijkmatig over het gehakt/groentemengsel.

Plaats de quichevorm 30 minuten in de voorverwarmde oven.

Eet smakelijk,
Dinie Staring.

Waar is het mooier dan hier, op dit plekje aan de Nijlandweg...?

De naam van het huis 'Zonnehoeke' doet zijn naam eer aan op deze zonnige dag halverwege juni. Jan Lindenschot zit nog graag even in de luwte op z'n terras om uit te kijken over de grote groene vlakte van weide en maisland. We halen herinneringen op over het wonen op deze plek in de Wildenborch. "Nog even", want over een paar weken wordt het huis overgedragen aan de volgende bewoners.

"80 jaar geleden was het hier al mooi, en nog steeds" verzucht Jan (nu 81). Mijn vader kocht hier grond in 1929, dit huis werd gebouwd door mijn vader en zijn broers van timmerbedrijf Lindenschot aan de Mosselseweg. Het was een bijzonder koude winter, na 15 februari heeft het nog meer dan 25 graden gevoren. Ze gingen er in juni wonen. Een paar percelen grond stonden vol met bomen, eiken en dennen, die moesten nog omgehakt worden om er landbouwgrond van te maken. Een klus van jaren, ik weet nog dat ze achter aan de Nijlandweg bezig waren om de stompen er uit te halen.

Jan (1935) was de enige zoon in gezin Lindenschot. Vóór hem was er al een zus. Als zoon werd er van je verwacht dat je boer werd. Dus Jan werd daarvoor opgeleid. Na de Prinses Julianaschool in de Wildenborch ging hij naar Lochem om de MULO te volgen. Hierop volgde in Zutphen de Rijks Middelbare Landbouwschool van 1952-1954. De fiets waarmee hij toen elke dag naar school ging heeft hij deze week in 2016 net ingeruild voor één met trapondersteuning.

"In mijn jeugd was de Nijlandweg nog een zandweg, pas in 1953 werd het een klinkerweg", zo vertelt Jan. Wij moesten altijd de weg oversteken naar een paar kippenhokken en naar de groentetuin. In de buurt had je toen elkaar nodig voor alles. Als er b.v. een koe bij de buurman moest kalven, dan werd je soms te hulp gevraagd. Als er gebeld moest worden naar de dokter of veearts, dan moest je naar de winkel van Oplaat. Daar hadden ze een teller op de telefoon waarop je zag wat je moest betalen. De boodschappen kon je gewoon in de Wildenborch doen. Er was nog een school. Het was een beetje dorpsachtig, je kwam elkaar overal tegen. Je had ook echt je buurt nodig met minimaal 4 naasten en 8 burens. Dat minimum aantal was nodig voor het aantal dragers bij een begrafenis, de buurt regelde dan alles. Iedereen wist wat zijn/haar taak daarbij was.

Tegenwoordig is iedereen veel meer zelfvoorzienend, er wordt op een andere manier en met veel minder mensen buurt gemaakt".

Op het bedrijf van z'n vader werd Jan boer. Het was een gemengd bedrijf: landbouw met varkens en koeien, maar vooral kippen. De meeste kippenhokken zijn verdwenen, een paar oude staan er nog. En op het terras staan ook veel attributen die naar kippen verwijzen. "Ja, het kippenbedrijf,

dat was veel werk. Overdag, maar met de kuikenbroederij was je ook 's nachts druk. Het was wel mooi om te doen. De kuikens leverde ik af in dozen waar 50 stuks in konden, op de transportfiets. Als het koud was dan deden we een deken om de doos. Er konden meerdere dozen voor op de fiets. Later ging dat afleveren met de auto; onze eerste auto was een Morris, daarna kregen we een Volkswagen kever".

Jan trouwde met Gerda. Ze woonden bij de ouders in. Leefden samen, werkten samen en toen het nodig werd zorgden ze voor hen tot het einde. Jan en Gerda kregen drie kinderen Rita (1957), Janet (1962), Dick (1966). "Onze Janet is maar 24 jaar geworden, ze is omgekomen bij een auto ongeluk door gladheid". Rita trouwde met Willem, zij kregen 1 zoon. Dick trouwde met Anita, zij kregen 4 kinderen (2 meisjes en 2 jongens). Het gezin woonde tot 2014 in het nieuwe huis naast "Zonnehoek".

Bij de Wildenborchse buurtactiviteiten was Jan volop betrokken, "vaak wel op de achtergrond", zegt hij zelf. "Gerda is lange tijd bestuurslid van de Kapelcommissie geweest en dan hielp ik haar, b.v. bij de winterwandeling en zo. Als er iets in de Wildenborch te doen was, Oranjefeest of zo, dan gingen we er altijd samen naar toe".

Bij de Prinses Julianaschool was hij bestuurslid in de tijd van o.a. de meesters Van Oel en Mackay. Daarna oudercommissielid in Lochem bij de vervolgschool van de kinderen.

Elk najaar hielp hij op kasteel de Wildenborch met het knippen van de klimop langs de hoge muren, dat gebeurde allemaal met de hand en de hoogste gedeeltes waren voor Jan.

"En ik was loonwerker op afroep, bij Dijkman en bij Jan Huls. Daardoor maakte ik veel contacten in de wijdere omgeving".

In het dorp Vorden had Jan zitting in de Marktvereniging.

Maar het meest actief was en is hij bij voetbal, bij V.V.Vorden. Daarvan is Jan lid vanaf 1950, hij voetbalde zelf tot hij in 1964 een knieblessure kreeg en het niet meer kon. Daarna bleef hij ondersteunend lid. En nu, ook nog in 2016, kan hij zijn enthousiasme kwijt als supporter van 't Eerste en van de Jeugd. En hij maakt deel uit van een gezellige voetbalvriendenclub.

Samen met Gerda is het huis levensloopbestendig gemaakt, er kwam een uitgebreide opknopbeurt, alles werd gemakkelijker ingericht, de drempels gingen weg en er werd vloerverwarming aangelegd. Ze konden er samen nog behoorlijk wat jaren van genieten, toen werd Gerda ziek en op 13 januari 2012 is ze gestorven.

Alleen zo'n groot huis en erf onderhouden, is lastig te doen op deze leeftijd .

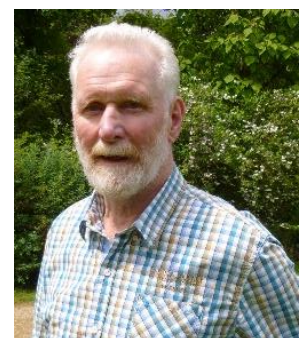
Om toch nog wat te genieten en iets te maken van de hobby's is een gemakkelijker plek gezocht en gevonden in Vorden. De keus viel op een ruim appartement in de Albershof.

Een plek met een verhaal: Hier stond vroeger een winkel waar Jan z'n moeder op 15 jarige leeftijd ging werken. Dat was in 1918. Ze werkte er 11 jaar lang tot aan haar trouwen in 1929.

Nieuw adres:

Jan Lindenschot
Albershof,
Willem Alexanderlaan 15, 7251 AW Vorden.

Telefoonnummer is ongewijzigd: 55 66 01

Jan, we hopen dat jij ook veel jaren op de Albershof mag wonen en genieten in gezondheid!

Joke Wiltink

Concert in de tuin van de Wildenborch op 3 juli

Zondag 3 juli was een concert in de kasteeltuin van de Wildenborch. Vorig jaar was het de eerste keer, toen kwam een deel van het Gelders Orkest spelen. Nu was er een uitgebreid programma, dat georganiseerd werd door Stichting de Wildenborch en Stichting Dag Lochem. Deze laatste stichting organiseert allerlei activiteiten op cultureel gebied, zoals concerten, tentoonstellingen en lezingen, die buiten het gangbare theater en concertzaalircuit vallen.

Deze keer kozen ze voor een koffieconcert met werken van Johan Sebastian Bach, Astor

Piazzolla, Darius Milhaud en als klapstuk de Bolero van Ravel. Daarna werd er een lunch verzorgd door Hotel Bakker en om 3 uur werd de Canto Ostinato van Simeon ten Holt gespeeld. De musici waren Emile Engel, Cathelijne Maat, Esther Scheerder en Rien Wulffraat; zij vormen samen het Simeonkwartet.

Ik ben naar de Canto Ostinato gaan luisteren, omdat je daar niet zo vaak de kans voor krijgt om dat 'live' te horen. Er was de hele week al heel veel regen gevallen, dus de tuin was erg nat. Er stonden tenten in de tuin voor het publiek en de musici en op het voorterrein voor de lunch en dat was maar goed ook. Zondagmorgen regende het nog veel en tijdens de Bolero was het helemaal 'feest' hoorde ik later van Evert Kees van der Plassche; het regende, onweerde en de pauwen schreeuwden om het hardst. Dus er was echt sprake van een climax!

Omdat het zo regende rende iedereen naar de tent waar de lunch eigenlijk pas om 13.00 uur geserveerd zou worden, maar Bakker heeft allerlei creatieve oplossingen gezocht, zodat ook de gasten die om 13.00 uur kwamen van een heerlijke lunch konden genieten. 's Middags om 3 uur leek het droog te blijven, maar helaas, het begon toch weer te stortregenen. Iedereen dus 'onder zeil', maar gaandeweg het concert klaarde het op en begon de zon te schijnen. Van te voren was gezegd dat er rond gelopen mocht worden en veel mensen verplaatsten hun stoel naar het grasveld en genoten in de zon van het prachtige spel. De Canto Ostinato is een stuk voor vier vleugels en het betekent letterlijk 'aanhoudend gezang'. Het is een compositie over tijd, ruimte en een eeuwigdurende beweging. Dat vind ik ook het mooie aan deze muziek. De vier musici komen op, gaan zitten en dan is het doodstil. Deze stilte is al onderdeel van het stuk, voor mij althans. En dan ineens begint er één te spelen, een aantal noten die herhaald worden. De andere drie gaan stuk voor stuk meespelen en het wordt een prachtige samenklank. Op een bepaald moment lijkt het of er midden tussen de vier vleugels nog een klank bijkomt. Het stuk duurt twee uur, maar eigenlijk kan er niet over tijdsduur gesproken worden; "Tijd wordt de ruimte waarin het muzikale object gaat zweven" (Simeon ten Holt). Ik vond het heerlijk om me twee uur onder te dompelen in de klanken en me toch weer te laten verrassen door het onverwachte einde...en de stilte daarna, als de muziek voorbij is. Zoals Eric Dolphy (een jazz muzikant) ooit zei: "When the music is over, it's gone in the air, you'll never capture it again".

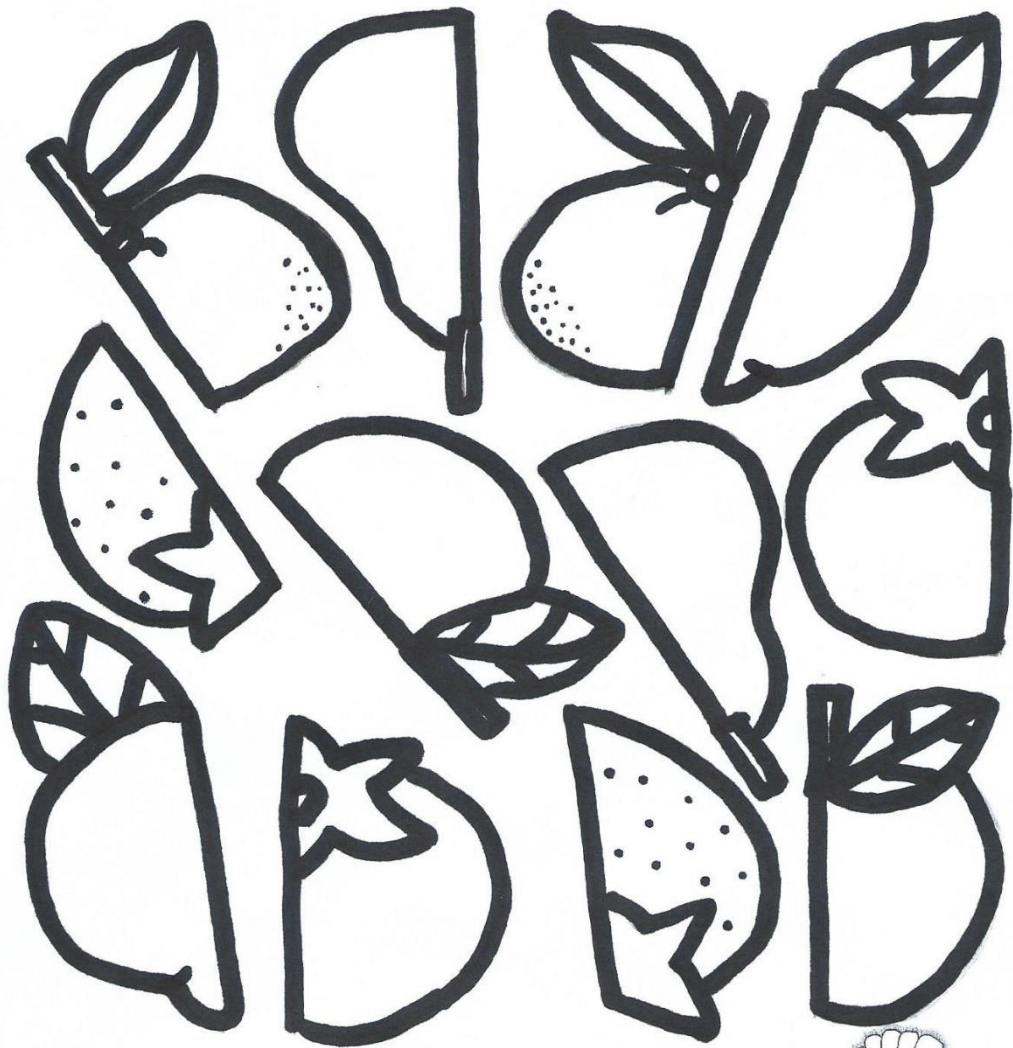
Inmiddels scheen de zon volop en werd het nog een heel gezellige 'nazit' op het grasveld achter het kasteel. En zoals het ook op de folder staat vermeld, naast de dank aan allerlei organisaties die een bijdrage hebben geleverd; 'Dank aan de vele vrijwilligers! Zonder hen zou deze dag niet mogelijk zijn'.

Lucie Bartel

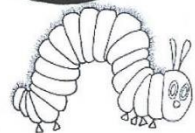
fotografie: Johan Braakman

Kinderpagina

Wat hoort bij elkaar? Kleur dat hetzelfde. Je kunt het ook uitknippen of prikken en 2 helften tegen elkaar plakken.

fruit

Floris Brassler, beeldhouwer in het bos van Vorden.

Het zonnetje schijnt heerlijk als we Floris Brassler (59) opzoeken in het Vordense bos. Hij heeft hier al 27 jaar een atelier waar hij fraaie beelden en monumentale werken maakt voor de openbare ruimte. Het materiaal waarmee hij werkt is het hout uit het aanwezige bos. Hij werd geboren in Utrecht en groeide vanaf zijn derde jaar op in Heelsum. Hier bezocht hij de lagere school in later de middelbare school in Oosterbeek. Daarna bezocht hij de kunstacademie in Arnhem en Amsterdam. Hij heeft een zoon. Op de academie volgde hij de monumentale richting. Het betrof beeldende kunst in relatie tot architectuur en de openbare ruimte. Tot half oktober zijn er nog werken van Floris te bewonderen in Het Bolwerck aan de Zaadmarkt in Zutphen. Dat kan van donderdag tot en met zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

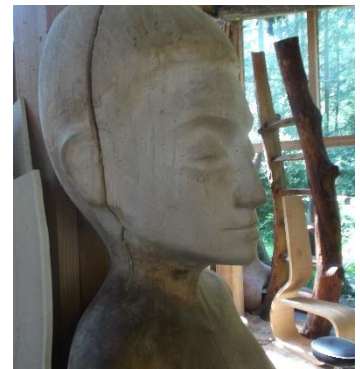
Veel mensen worden blij en genieten van zijn werken.

“Toen de tentoonstelling was ingericht moest ik de spanningsboog loslaten en weer doorgaan met mijn eigen ding”.

We leven volgens Floris in het paradijs en vindt dat we het moeten gebruiken. Hij maakt zich ook druk om de ontwikkelingen in de samenleving waarbij velen proberen een ander te slim af te zijn. Hij vindt het belangrijk dat we met zijn allen de juiste voorwaarden creëren om te leven. Het sociaal program is volgens hem het beste model, waarbij respect en humaniteit voorop staan. Maar in de ratrace gericht op ik en ik is er een groot verschil met de artificiële wereld. Hij maakt zich zorgen dat politici allerlei sociale verworvenheden afbreken. Het gevolg is dat de discrepantie tussen bestuur en mensen steeds groter wordt. Zorgen heeft hij ook over het opnieuw opkomende fascisme in Europa. De privatisering noemt hij stuitend. De politici maken er een potje van. Intussen laten we iedereen zijn gang gaan omdat er allerlei individuele belangen op het spel staan. Het volk heeft zichzelf de strop omgedaan volgens Floris. En dat baart hem zorgen

Hij heeft net een project afgerond met 26 leerlingen van de basisschool in Zelhem. Samen met de 10-jarigen maakte hij droommolentjes. De opdracht luidde besteedt aandacht aan de verdwenen molen. De droommolentjes lijken op gebedsmolentjes. Samen gingen de kinderen met Floris aan de slag. Eerst werden er tekeningen gemaakt. Die werden vervolgens uitgevoerd in karton en daarna in hout. Hij schafte speciale Japanse figuurzagen aan voor de uitvoering van de molentjes in hout. De kinderen waren enthousiast en hebben volop meegedaan bij dit project. Uiteindelijk hebben we de droommolentjes geplaatst op het schoolplein. Op de vraag waar Floris zijn inspiratie vandaan haalt zegt hij die overal te vinden. “Door het leven zelf krijg ik inspiratie voor mijn werk. Ik creëer studies en hoe ik er gekomen ben laat ik zien in mijn werk. Ik gebruik hout uit de omgeving. Ik werk veel voor de stad. Het is een continue proces en daarbij moeten we een rijke voedingsbodem scheppen”.

Voor verschillende gemeenten heeft hij projecten uitgevoerd. Het streven is gericht op samenwerking daarbij. Dat proces verloopt vaak moeizaam in de praktijk is de ervaring van Floris. Tot besluit krijg ik een rondleiding in het bos waar verschillende werken van hem staan. Mooie en fraaie beelden zijn er te zien. Ze zijn de moeite van het bekijken waard.

Staringavond

Donderdag 4 augustus, 19.30 uur: de tweede Staringavond van dit jaar breekt aan. Vorige week heeft Evert-Kees de bezoekers ontvangen op het voorplein. Deze keer mag ik het doen. De leden van het koor staan klaar op de stoep bij de voordeur. Ik heb het grote hek aan de zijkant van het huis open gemaakt. Dus 'ze kunnen komen.....'

In de verte hoor ik stemmen. Stemmen van mensen die over het pad vanaf de Kapel naar de Wildenborch lopen. Daar zijn ze! Ik loop de gasten tegemoet en ontvang als eerste de in oud tenue gestoken boer en de boerin, die - voorop lopend – de weg wijzen. Achter hen zo'n twintig belangstellenden met onder hen

natuurlijk Bertus Wiltink, onze 'oude' tuinman, die dit jaar voor het vijftigste jaar de rondleidingen op de Staringavonden verzorgt. In de Kapel is daar vorige week al aandacht aan geschonken!

Bij aankomst vóór het huis, zingt het koor twee liederen, die prachtig klinken in de vroege avond. Het tweede lied is het overbekende, en door sommigen zachtjes meegezongen, 'Sikkels klinken,

sikkels blinken', speciaal vier stemmig getoonzet door Rien Wulffraat uit Lochem. Een romantische start van deze avond, waarin het leven en het werk van A.C.W. Staring in herinnering worden geroepen.

Ik heet de groep welkom en vertel in het kort iets over het huis en de familie. En vooral ook over het feit dat de Wildenborch een particuliere buitenplaats is, die nog door de familie zelf wordt bewoond en beheerd. Er zijn niet meer zoveel buitenplaatsen en landgoederen in Nederland waarbij dat het geval is.

Waar dat wèl zo is, houden deze families met veel inspiratie en liefde voor de buitenplaats hun cultureel erfgoed in stand en levend, opdat - behalve zichzelf – ook vele anderen er van kunnen genieten.

De groep zet zich in beweging en volgt Bertus die, zoals afgesproken, de rondleiding voor zijn rekening neemt. Zijn kennis van de tuin, zijn verhalen en belevenissen zal hij op de geïnteresseerde deelnemers aan deze avond overbrengen. Zo zal de tuin tot leven komen. Daar ben ik van overtuigd. En met die zekerheid wandel ik rustig terug naar huis, na een klein eindje meegelopen te hebben.

Ben Godtschalk verzorgt straks de lezing in de Kapel, Lodewijk Vredenberg zal gedichten voordragen en het koor zal weer zingen. Dat alles zal de avond compleet maken en A.C.W. Staring doen herleven in de omgeving waarin hij gewoond en gewerkt heeft. Met hart en ziel. Net als wij!

Jennine Staring
fotografie: Johan Braakman

De kanselkleden in de Kapel

De kanselkleden (ook wel antependia genoemd) in de Kapel komen oorspronkelijk uit de Vordense Dorpskerk. Daar waren ze tot 1970 in gebruik. Toen daar andere kwamen gingen de 'oude' naar de Kapel in de Wildenborch. Ze zijn tot op heden aldaar nog steeds in gebruik tijdens de maandelijkse kerkdienst.

Wie ooit deze kanselkleden heeft gemaakt is niet bekend. Maar waarschijnlijk zijn het de eerste die in de Dorpskerk gebruikt zijn.

Wildenborchse Kapel 1930

Deze Kapel stamt uit 1930. Het was een houten gebouwtje waar de diverse kerkelijke verenigingen uit de buurtschap de Wildenborch hun onderdak vonden. Ook was hier de zondagschool in gevestigd. De oude Kapel deed na de oorlog nog jarenlang dienst als kippenhok bij de familie Mennink. Deze familie verzorgt overigens ook al jaren achtereen en trouw de bloemen tijdens de kerkdiensten.

Wildenborchse Kapel plm. 1948?

Interieur Kapel plm. 1950?

Na de 2^e wereldoorlog waren alle kerken in Huissen bij Arnhem door de oorlogshandelingen verwoest. Het Canadese leger schonk daar aan de gemeente een noodkerk. Die later welwillend werd afgestaan aan de gemeente van de Wildenborch in Vorden.

De plaquette hiernaast, met een onvervalst Anglicisme, laat duidelijk zien dat de Canadezen hier aan meewerkten.

Oorspronkelijk waren er twee kerkdiensten per maand maar thans is er elke 2^e zondag van de maand hier ook nog steeds een kerkdienst waarin deze antependia gebruikt worden. Afhankelijk van de kerkelijke data: Groen, Paars of Wit.

Op het witte kanselkleed staan de letters IHS geborduurd.

IHS is een Christusmonogram dat vaak wordt verklaard als de beginletters van **I**esus **H**ominum **S**alvator (*Jezus de Redder der Mensen*). Het geeft ook de eerste drie letters weer van de naam Jezus in het Grieks: ΙΗΣ. Of het kunnen ook de eerste drie letters zijn van de Latijnse spreuk 'In Hoc Signo (Vinces)' (*In dit teken zult gij overwinnen*).

De tekst, gegroepeerd rond een kruisteken, verscheen in een droom aan de Romeinse keizer Constantijn de Grote aan de vooravond van een beslissende veldslag. Constantijn won de veldslag inderdaad in het teken van het kruis en dankbaar bekeerde hij zichzelf en zijn keizerrijk tot het christendom.

Het linker, paarse kleed, heeft een Keltisch Kruis als teken.

Een Keltisch kruis is een Latijns kruis met een cirkel rond het snijvlak van kruispaal en kruisbalk. Het is het karakteriserend symbool van het Keltisch christendom en het is een samenvoeging van het christelijke kruis met een heidens zonnewiel.

Het rechtse, groene, kleed heeft de letters PX. Ook wel labarum of het Chi-Rho symbool genoemd. Het wordt gevormd uit de eerste twee Griekse letters van het woord "Christus" Chi (χ) en Rho (ρ). Volgens een andere lezing zijn het de Griekse equivalenten van de beginletters van het Latijnse *Christus Rex* (Christus Koning).

Het werd waarschijnlijk voor het eerst gebruikt door Constantijn de Grote.

Enige jaren geleden zijn deze kanselkleden prachtig gerestaureerd door de heer Hans Aartsen uit Vorden.

Het eerste gebouwtje stamt uit 1930. Het was ook nog een tijdje woonhuis. Dat werd gesloopt en vervangen door gedeeltelijke nieuwbouw. Dat was de Canadese noodkerk uit Huissen, bij Arnhem.

In 2009 is het oude gebouw vervangen door een fraai nieuw gebouw. Aan deze nieuwbouw heeft nagenoeg de gehele buurtschap de Wildenborch meegewerkt.

De Kapel is nog steeds het middelpunt van de Wildenborchse gemeenschap.

Exterieur nieuwe Kapel 2009

Interieur nieuwe Kapel 2009

Ook in dit nieuwe gebouw, thans in de noordgevel voorzien van een fraai glas-in-loodraam, wordt ook tot op heden ten dage op de 2^e zondag van elke maand nog steeds gebruikt voor de eredienst.

Dit glas-in-loodraam stamt van het Kasteel de Wildenborch. Dit geeft de betrokkenheid weer van het kasteel de Wildenborch met de Kapel.

Dienst 10 juli 2016 met Ds. Jan Kool

Dienst 10 juli 2016 met 'kindernevendienst

De kerkdiensten in de Kapel zijn kleinschalig, laagdrempelig en hebben een intiem en gastvrij karakter. De diensten trekken tussen de 30 en 50 bezoekers. Na afloop van de dienst blijft nagenoeg altijd iedereen koffiedrinken en napraten.

Vooraf ook in het Toeristenseizoen weet menige toerist deze kapel te vinden.

De diensten vinden plaats op de tweede zondag van de maand. Aanvang 10.00 uur.

Ingang bospad naar kasteel de Wildenborch. Daar staan aan het einde van het pad deze vier prachtige diepe zinnen op een zuil.

Altijd wat te brommen

Pfff wat is het heet, pfff wat is het benauwd. Wordt het nou nooit zomer!

Die nattigheid moet nou maar eens over zijn.

Ga zo maar door. En we weten inmiddels feilloos de schuldigen aan te wijzen.

A.C.W. Staring had er, verzuchtend over al dat water destijds tijdens een kletsnatte zomer, al een oplossing voor (gaat nog steeds op trouwens):

*Een regen zonder eind verkeert al 't land in plassen,
Gij vraagt er de oorzaak van: De Zon, werdt ons berigt,
Kreeg vlekken in 't gezicht,
En is, zoo 'k denk, aan 't wasschen.*

Terwijl ik dit zit te tikken is het een heerlijk warme zomeravond, morgen wordt het nog warmer, heerlijk. Ik loop weer ouderwets scheeps-tropendienst! 6 uur op en 6 uur af.

In al die hitte gaan de gedachten nog wel eens terug. Vooral ook omdat ik dit schrijf aan mijn werktafel. Die is gemaakt van een oud grenen scheepsluik van een Liberty-schip. Het type schip dat in WO II met honderden gebouwd is en er toe heeft bijgedragen dat uiteindelijk de oorlog door de geallieerden gewonnen kon worden. Er werden er ook met bosjes getorpedeerd, in brand geschoten, gebombardeerd etc. De verliezen onder de bemanningsleden waren enorm. Het menselijk leed nog groter. Ik prijs me gelukkig nog op zo'n schip gevaren te hebben en heb dan ook diep respect voor mijn werktafel.

Ze voeren niet zo hard. 11 knopen en hadden maar 2500 pk. Je kon de windkracht op de kop van de snelheid aftrekken. Dus windkracht 4 op de kop: snelheid 11-4=7 knopen. Windkracht 11 dus nul knopen. Hierdoor strandde het goede Liberty-schip Lieve Vrouwenkerk op 20 januari 1960 dan ook op de Vliehors op Vlieland.

Het woei gewoon te hard.

Maar nu in de Rode Zee. Op zo'n Liberty. In de zomer. Wind in de kont. Ging ie wel een beetje harder, maar veel wind was er dus niet. We voeren de wind dood, zoals dat heet.

Heet, heet.....Dik boven de 40 graden. Geen airconditioning, alleen een kokertje in de hut waar wat lucht uit kwam. En waar tijdens een zandstorm in de Perzische Golf (de Arabische Golf moet je die hier en daar in dat gebied ook wel eens noemen) ook zandstof uitkwam.

Hup matras mee naar buiten en boven op het dak van het stuurhuis slapen. Net zo warm en vooral 's nachts bijzonder vochtig. Werken aan dek: Het gereedschap in een emmertje water anders branden je handen aan het ijzer vast. En de bestemming: De Perzische Golf. Nog warmer en daar ook zo af en toe een zandstormpje er bij. Je zou maar in de machinekamer werken, tussen de stoomketels. Nog erger. Die mensen moesten uitkijken want niet de beruchte scheurbuik lag op de loer maar de Stokerskramp. Je zweette zo veel en dronk zo veel water dat de hele zoutbalans in het lichaam op de loop ging. Dat veroorzaakte liederlijke vaatkrampen.

Wat hielp was, verplicht, zouttabletten eten en Maggiblokjes. Na de eerste reis gingen een paar blikken standaard mee. Wel zelf kopen. En.... niet te veel drinken. Er was zowaar een ijskraantje aan boord. Je moest je vermennen om daar niet de hele dag aan te hangen. Na een maand of twee in die barre gebieden rondgevaren te hebben kwam het mooiste moment van de reis weer in zicht. Het Suezkanaal. In Suez nog bloedheet en in Port Said ineens normale temperaturen. Het grootste feest van de reis: Weer onder een dekentje slapen. Hoe simpel kan het leven zijn. Maar wel als straf: allemaal verkouden.

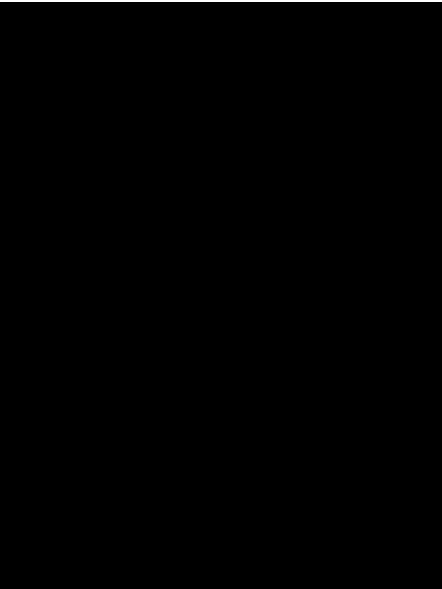
En thuis: Weer dat heerlijke Hollandse klimaat. Altijd te nat, altijd in het weekend regen en altijd te koud. Is het eindelijk lekker warm pfff.. massaal aan de AC en de ventilatoren.

En.. steeds wat te brommen en de schuldigen zoeken.

Naschrift 1: Een leraar op de zeevaartschool toen het erg warm was in de klas: Meneer mag het raam open want het is zo warm. Huuh? Ben je besodelaaitafeld, heet, heet??? Kleppen schuren in de machinekamer in Tandjong Priok, dat is heet. Dicht!!

Naschrift 2: Van mijn lieve schoondochter Rose uit Kuala Lumpur (ook erg warm): Pa, het is eigenlijk gek, hier in Vorden trekken we de jas uit als we binnenkomen. Maar in KL doen we hem aan als we binnenkomen. Ik wil maar zeggen, de wereld op zijn kop.

Postvak In

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen om de Wildenborchse Kapel schoon te houden? Stuur dan een mailtje naar Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl

September	2 keer	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen
Oktober	2 keer	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
November	2 keer	Gerda Mennink – Henny Zweverink
December	2 keer	Riek Vliem – Hermien Oplaat

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Hans Ezerman belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda

Kapelcommissie: **Nieuwjaarsreceptie**, vrijdag 6 januari 2017
aanvang 20.00 uur
We willen de traditionele play-back graag voortzetten. Doe jij ook mee?
Meld je aan bij Reinier Klein Brinke. E-mail: reinierkleinbrinke@planet.nl,

Winterwandeling, zondag 8 januari 2017
starten tussen 11.00 uur en 13.00 uur bij de Kapel

Verenigingen

Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
seizoen 3de dinsdag van augustus t/m laatste dinsdag in juni.

Koersbal: 1ste en 3de donderdag van de maand. vanaf 19.30 uur.

Volksdansgroep: Elke donderdag, van 9.30 uur tot 11.00 uur.

Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.

Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.